

Bruselj, 26. junij 2026
(OR. en)

11218/26

Medinstitucionalna zadeva:
2025/0400 (COD)

ENER 476
CLIMA 360
CONSOM 216
TRANS 460
AGRI 545
IND 454
ENV 863
COMPET 885
FORETS 101
CODEC 1328
IA 189

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Datum:	26. junij 2026
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	10740/26
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 in (EU) 2024/1788 glede pospeševanja postopkov izdaje dovoljenj – splošni pristop

V prilogi vam pošiljamo besedilo splošnega pristopa v zvezi s Predlogom direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 in (EU) 2024/1788 glede pospeševanja postopkov izdaje dovoljenj, o katerem se je Svet (promet, telekomunikacije in energija) dogovoril na seji 26. junija 2026.

Splošni pristop predstavlja začasno stališče Sveta o tem predlogu in je podlaga za pogajanja z Evropskim parlamentom.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

**o spremembi direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 in (EU) 2024/1788 glede pospeševanja
postopkov izdaje dovoljenj**

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 192(1) in člena 194(2)
Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

¹ UL C , , str. .

² UL C , , str. .

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Počasni in zapleteni postopki izdaje dovoljenj, tudi za priključitev na omrežje, so eden glavnih dejavnikov, ki povzročajo zamude pri razvoju energetskega projektov. Za dokončanje omrežij za prenos električne energije je potrebnih približno 10 let, pri čemer je za izdajo dovoljenj potrebnega več kot polovica tega časa. Podobno je lahko za izdajo dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov še vedno potrebnih do devet let, odvisno od zadevne države članice in tehnologije. Za postavitev skladišč je lahko potrebnih od enega do sedem let, odvisno od zadevne tehnologije. Postopki izdaje dovoljenj za izgradnjo ali preureditev polnilnih postaj ob avtocestah in v skladiščih lahko v nekaterih državah članicah trajajo do dve leti. Dolgotrajno izdajanje dovoljenj je med drugim posledica neskladnih upravnih sistemov različnih organov, nezadostnega kadra v organih, trajanja okoljskih presoj, pomanjkanja javne podpore, omejene digitalizacije in razpoložljivosti podatkov ter upravnih in sodnih izzivov.

- (2) V zadnjih letih so bili na ravni Unije uvedeni novi ukrepi za pospešitev postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in, do določene mere, za infrastrukturne projekte. Leta 2022 je bila za pospešitev postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in s tem povezane infrastrukturne projekte sprejeta Uredba Sveta (EU) 2022/2577³. Njena delna uporaba je bila z Uredbo Sveta (EU) 2024/223⁴ podaljšana do 30. junija 2025. Poleg tega je bila z Direktivo (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta⁵ spremenjena Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta⁶, da bi racionalizirali upravne postopke izdaje dovoljenj obratom za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov z uvedbo celovitega okvira za izdajo dovoljenj s krajšimi roki in enostavnejšimi pravili. Spremenjena direktiva je vključevala obveznosti kartiranja, obveznost določitve območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, na katerih naj bi bili vplivi projektov na okolje majhni in se zato lahko uporabljajo hitrejša in enostavnejša pravila, ter neobvezne ukrepe za uvedbo območij za pospešeno uvajanje infrastrukturnih projektov, kjer so infrastrukturni projekti pod določenimi pogoji, kot je izvedba strateške presoje vplivov na okolje na zadevnem območju, izvzeti iz okoljske presoje.

³ Uredba Sveta (EU) 2022/2577 z dne 22. decembra 2022 o okviru za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov (UL L 335, 29.12.2022, str. 36, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2577/oj>).

⁴ Uredba Sveta (EU) 2024/223 z dne 22. decembra 2023 o spremembi Uredbe (EU) 2022/2577 o okviru za pospešitev uvajanja energije iz obnovljivih virov (UL L, 2024/223, 10.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/223/oj>).

⁵ Direktiva (EU) 2023/2413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. oktobra 2023 o spremembi Direktive (EU) 2018/2001, Uredbe (EU) 2018/1999 in Direktive 98/70/ES glede spodbujanja energije iz obnovljivih virov ter razveljavitvi Direktive Sveta (EU) 2015/652 (UL L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>).

⁶ Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

- (3) Da bi zagotovili, da Unija doseže svoje ambiciozne podnebne in energetske cilje za leto 2030 ter cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050, sta potrebna nadaljnja poenostavitve in skrajšanje upravnih postopkov izdaje dovoljenj na usklajen in poenoten način. Direktiva (EU) 2018/2001 ni obravnavala pomembnih vprašanj, zaradi katerih nastajajo znatne zamude pri postopkih izdaje dovoljenj in vključevanju obnovljivih virov v sistem, kot so počasni postopki izdaje dovoljenj za omrežja, samostojno skladiščenje energije ali polnilne postaje, pomanjkanje javne podpore ali nezadostna digitalizacija postopkov. Poleg tega navedena direktiva vključuje le nekatere ukrepe iz Uredbe (EU) 2022/2577, ne zajema pa več pomembnih ukrepov iz navedene uredbe, ki so prenehali veljati, na primer razširitev prednosti projektov na področju energije iz obnovljivih virov prek okoljskih vidikov in za poenostavitve skladnosti z določenimi okoljskimi pravili. Nazadnje so potrebne nekatere ciljno usmerjene spremembe obstoječih ukrepov iz Direktive (EU) 2018/2001, da se zagotovi njihova polna učinkovitost.
- (4) S členom 15c Direktive (EU) 2018/2001 se uvaja obveznost za države članice, da določijo območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije za vsaj eno tehnologijo za energijo iz obnovljivih virov. Za namene take določitve lahko države članice nekatera območja izključijo iz tega, da postanejo območja za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije zaradi njihove visoke okoljske vrednosti in občutljivosti. Da pa ne bi ogrozili ciljev določanja območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije, države članice ne bi smele opredeliti velikih območij, na katerih namestitev projektov na področju energije iz obnovljivih virov že vnaprej ni mogoča zaradi okoljskih razlogov, vključno z varstvom krajine, saj se bodo za te projekte izvedle ustrezne namenske okoljske presoje, ki bodo omogočile opredelitev morebitnih vplivov na okolje in njihovo obravnavo. Območje bi bilo treba šteti za veliko, kadar je z izključitvijo projektov na področju energije iz obnovljivih virov na takem območju ogroženo doseganje nacionalnega prispevka države članice za energijo iz obnovljivih virov, določenega v njenem celovitem nacionalnem energetskem in podnebnem načrtu. Omejitve so še vedno mogoče, če je država članica v regionalnih ali lokalnih razvojnih načrtih opredelila dovolj območij za obnovljive vire energije, da bi izpolnila nacionalne ali regionalne območne cilje za določeno vrsto obnovljive energije v skladu s svojim celovitim nacionalnim energetskim in podnebnim načrtom.

- (5) Neustrezni postopki sodelovanja javnosti, zaradi katerih prihaja do nasprotovanja v obliki upravnih in sodnih izzivov, še naprej prispevajo k dolgotrajnemu izvajanju zadevnih energetskega projektov. Zaradi izzivov je treba sprejeti dodatne ukrepe zunaj predvidenih rokov za izdajo upravnih dovoljenj, kar povzroča nepredvidene zamude, katerih trajanje je odvisno od hitrosti sodnega postopka v zadevni državi članici. Pomanjkanje javne podpore je ena od glavnih ovir za postopke izdaje dovoljenj za energijo iz obnovljivih virov in s tem za njeno uvajanje na trg. Z zagotavljanjem sodelovanja lokalnih skupnosti pri projektih na področju energije iz obnovljivih virov, zlasti večjih, se lahko poveča javna podpora. Zato bi morale države članice sprejeti ukrepe, da bi se vsaj pri velikih projektih na področju energije iz obnovljivih virov koristi prek neposrednega ali posrednega sodelovanja delile z lokalnimi državljani in skupnostmi v bližini teh projektov, brez poseganja v prosto izbiro dobavitelja v skladu s členom 4 Direktive (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta⁷. Taki ukrepi lahko vključujejo ukrepe neposredne finančne udeležbe v različnih oblikah, kot so sheme deljenega lastništva, tudi prek sodelovanja z energetske skupnostmi; sheme množičnega financiranja, sheme samooskrbe z energijo iz obnovljivih virov ali souporabo energije iz obnovljivih virov ali ukrepi posredne finančne udeležbe, kot so spodbujanje pogodb in ustvarjanje delovnih mest za lokalne skupnosti, vključno s programi usposabljanja; sredstva v korist skupnosti; finančna nadomestila lokalnim skupnostim v bližini projekta, lokalni davčni prihodki, kot so prihodki od davka na nepremičnine, ustvarjeni s projektom in prejeti s strani občine, ki ga gosti, izgradnja in vzdrževanje javne infrastrukture v bližini projekta; popusti pri ceni električne energije ali podpora ranljivim odjemalcem in ljudem, ki jih je prizadela energetska revščina. Države članice se lahko odločijo za uporabo različnih ukrepov za delitev koristi glede na specifično tehnologijo, lokacijo in obseg projekta. Države članice lahko uvedejo ali ohranijo sheme delitve koristi pri projektih na področju energije iz obnovljivih virov, za katere ne velja obveznost delitve koristi iz te direktive.

⁷ Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL L 158, 14.6.2019, str. 125, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>).

- (6) Lokalni odpor, ki pogosto izvira iz pomanjkanja preglednosti in nezadostne vključenosti skupnosti, lahko povzroči zamude v postopkih izdaje dovoljenj in posledične sodne spore. Zgodnja in ustrezna vključenost javnosti je jasen dejavnik uspeha pri projektih na področju energije iz obnovljivih virov, kot je navedeno v Priporočilu Komisije (EU) 2024/1343⁸. Neodvisni posrednik ali ustrezeni javni organ, ki deluje kot posrednik, lahko pospeši uvajanje velikih obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov z močjo nad 10 MW s spodbujanjem posvetovanj med nosilci projektov in lokalnimi skupnostmi, kjer je to ustrezno, pred in med postopki izdaje dovoljenj, da bi se spodbudil dialog in doseglo soglasje med zadevnimi stranmi skozi celoten postopek ter preprečili pravni spori.

⁸ Priporočilo Komisije (EU) 2024/1343 z dne 13. maja 2024 o pospešitvi postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in s tem povezane infrastrukturne projekte (UL L, 2024/1343, 21.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/1343/oj>).

- (7) Pomanjkanje virov v organih za izdajo dovoljenj ter nezadostna digitalizacija postopkov izdaje dovoljenj in nerazpoložljivost podatkov so ozka grla, ki upočasnjujejo postopke izdaje dovoljenj. Digitalizacija in ustrezna uporaba funkcij umetne inteligence sta ključni orodji za pospešitev postopkov in povečanje učinkovitosti za vse udeležene strani. Digitalizacija ustreznim organom omogoča hitrejšo obravnavo vlog, predlagateljem projektov pa hiter dostop do jasnih informacij o fazah postopka in zahtevah že od samega začetka, s čimer se zagotavljata preglednost in spremljanje. Vendar digitalizacija postopkov izdaje dovoljenj zaostaja, saj je pogosto razdrobljena med postopki in fazami izdaje dovoljenj pri različnih pristojnih organih, v večini držav članic pa ni enotnega digitalnega procesa.⁹ Poleg tega se za obravnavo iste vloge za projekt pogosto uporablja več kot en digitalni portal, interoperabilnost pa ni vedno zagotovljena. To povzroča veliko upravno breme za predlagatelje projektov, omejeno notranje usklajevanje med organi, ki se ukvarjajo s postopki izdaje dovoljenj na različnih ravneh, pomanjkanje informacij o stanju vloge in nejasnosti glede ozkih grl, ki upočasnjujejo postopke izdaje dovoljenj. S tem, ko bi dali na voljo digitalni portal ali več povezanih portalov na nacionalni ravni za vse faze v postopkih izdaje dovoljenj za projekte na področju energije iz obnovljivih virov, skladiščenja energije in omrežij, bi lahko zagotovili enotnejšo digitalizacijo, interoperabilnost in preglednost med različnimi organi za izdajo dovoljenj v državah članicah ter navsezadnje pospešili postopke za izdajo dovoljenj.

⁹ Evropska komisija: Generalni direktorat za energetiko, COWI, Eclareon in Prognos, Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects – Final report (Spremljanje izvajanja priporočila in smernic Komisije o pospešitvi postopkov izdaje dovoljenj za energijo iz obnovljivih virov in s tem povezane infrastrukturne projekte – končno poročilo), Urad za publikacije Evropske unije, 2025, str. 31.

Tak portal ali portali bi lahko vložnikom omogočili, da vložijo vloge, preverijo njihov status in jih dodelijo pristojnim organom, organom pa dostop do vseh ustreznih podatkov in informacij, da jih lahko obdelajo, ne da bi bile potrebne vmesne faze v papirni obliki. Tak portal ali portali bi morali vključevati funkcije, tudi s pomočjo umetne inteligence, ki bi enotni kontaktni točki, drugim organom in vložnikom omogočale preverjanje statusa vloge in ugotavljanje, kje prihaja do zamud, ter preverjanje spoštovanja rokov za izdajo dovoljenj. Poleg tega bi moral omogočati pridobivanje statističnih podatkov za preverjanje splošnega napredka postopkov izdaje dovoljenj v državah članicah. Oblika, izbrana za shranjevanje in sporočanje ustreznih podatkov, zbranih prek portala ali portalov, bi morala biti interoperabilna, če je ustrezno. Tak portal ali portali bi morali olajšati naloge enotne kontaktne točke, ki bi morala imeti dostop do vseh ustreznih podatkov in informacij. Države članice lahko uporabijo obstoječi portal ali portale, ki zajemajo faze v postopku za izdajo dovoljenj, in pri tem zagotovijo njihovo interoperabilnost, da bi bile upoštevane vse navedene zahteve. Poleg tega se lahko dostop do ustreznih okoljskih in geoloških podatkov in odločitev, ki so na voljo na enotnem digitalnem portalu, ki temelji na geografskem informacijskem sistemu, iz člena 10(3) Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta, zagotovi tudi tako, da se vzpostavi interoperabilnost z drugimi obstoječimi nacionalnimi platformami.

Pri razvoju razpoložljivega digitalnega portala ali portalov so lahko koristni tudi izmenjava dobrih praks v ustreznih forumih in tehnična pomoč, tudi prek Instrumenta za tehnično podporo, vzpostavljenega z Uredbo (EU) 2021/240 Evropskega parlamenta in Sveta, ter ukrepi za krepitev zmogljivosti na ravni Unije.

- (8) Hitrejša in krajša roka za postopke izdaje dovoljenj morajo spremljati dodatni ukrepi, ki zagotavljajo njihovo učinkovitost v praksi. Direktiva (EU) 2018/2001 uvaja tiho odobritev za nekatere odločitve, in sicer za vmesne faze v postopku izdaje dovoljenj na območjih za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije ter za končna dovoljenja za vse male solarne naprave z močjo, manjšo od 100 kW. Glede na potrebo po pospešitvi uvajanja energije iz obnovljivih virov in dejstvo, da je izvajanje območij za pospešeno uvajanje obnovljivih virov energije dolgotrajen proces, je primerno, da se podoben ukrep uporabi tudi v postopkih izdaje dovoljenj, ki se uporabljajo za projekte zunaj teh območij. V teh postopkih bi morale države članice imeti možnost predvideti, da se pojem tihe odobritve uporablja za vmesne upravne faze, ki zajemajo vse upravne faze, ki se izvedejo v celotnem postopku za izdajo dovoljenj, vključno z organizacijo posvetovanj ali zahtevo za mnenje različnih teles ali organov, ali za končno odločbo. Določbe te direktive ne posegajo v možnost držav članic, da za okoljske odločitve uporabijo tiho odobritev, kadar je taka možnost določena v njihovih pravnih sistemih. Za zagotovitev učinkovite uporabe tega ukrepa in pravic tretjih oseb do sodnega varstva bi morali ustrezni organi objaviti, da je bila odločitev sprejeta tiho.

- (9) Nadomestitev stare zmogljivosti z novo v obstoječih elektrarnah, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov, ima znaten potencial za prispevek k doseganju ciljev glede energije iz obnovljivih virov. Ker so bile obstoječe kopenske elektrarne, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov, večinoma nameščene na lokacijah z znatnim potencialom glede obnovljivih virov energije, lahko nadomestitev stare zmogljivosti z novo zagotovi nadaljnjo uporabo teh območij, s čimer se zagotovita učinkovita raba zemljišč in izkoriščanje najboljših obnovljivih virov energije. To še posebej velja za vetrno energijo na kopnem, zlasti ob upoštevanju, da se v Evropi številne vetrne elektrarne na kopnem približujejo izteku pogodb, ki podpirajo njihovo proizvodnjo električne energije, in da obstoječe vetrne elektrarne, ki proizvajajo 26 GW, obratujejo že več kot 20 let¹⁰. Nadomestitev stare zmogljivosti z novo prinaša dodatne koristi, kot je priključitev na obstoječe omrežje, verjetno večja stopnja javne podpore in poznavanje verjetnih vplivov na okolje. Glede na to, da nadomestitev stare zmogljivosti z novo v vetrnih elektrarnah pogosto pomeni namestitev manjšega števila turbin na istem mestu, je vpliv obnovljenih vetrnih elektrarn na okolje omejen. Zato bi bilo treba zahteve glede okoljskega pregleda ali presoje vplivov na okolje zmanjšati ali celo opustiti, kadar nadomestitev stare zmogljivosti z novo v obstoječi vetrni elektrarni ne vključuje uporabe dodatne površine zemljišča zunaj perimetra prvotnega obrata, povečuje skupno zmogljivost obrata in je v skladu z veljavnimi ukrepi za ublažitev vplivov na okolje, določenimi za prvotno vetrno elektrarno. Poleg tega, da bi omogočili tako nadaljnjo uporabo najboljših obnovljivih virov energije, ne bi smeli neupravičeno omejiti možnosti nadomestitve stare zmogljivosti z novo v projektih na področju energije iz obnovljivih virov zaradi odločitev o spremembi rabe zemljišč, na katerih se nahajajo obstoječi obrati za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. To bi se na primer lahko zgodilo, kadar se raba takih zemljišč spremeni iz industrijske v kmetijsko.

¹⁰ WindEurope, statistični podatki za leto 2024 in obeti za obdobje 2025–2030.

- (10) K zmanjšanju skupnega povpraševanja po zemeljskem plinu, povečanju odpornosti sistema in doseganju ciljev Unije glede energije iz obnovljivih virov prispevajo tudi naprave za samooskrbo, vključno z napravami za skupaj delujoče samooskrbovalce, kot so lokalne energetske skupnosti. Namestitev opreme za sončno energijo in skladiščenja energije na isti lokaciji z močjo, manjšo od 100 kW, verjetno ne bo imela znatnih škodljivih vplivov na okolje ali omrežje in ne vzbuja pomislekov glede varnosti. Poleg tega za male naprave običajno ni potrebna širitev zmogljivosti na priključni točki omrežja. Da bi dodatno pospešili uvajanje opreme za proizvodnjo sončne energije v manjšem obsegu in skladiščenja energije na isti lokaciji, države članice za te naprave ne bi smele zahtevati nobenih upravnih dovoljenj, razen dovoljenj za priključitev na omrežje, kot že velja v več državah članicah. Uskladitev zakonodaje Unije z obstoječimi dobrimi praksami bi morala omogočiti nadaljnje pospeševanje uvajanja teh naprav na usklajen način. Države članice lahko uvedejo obveznost obveščanja ustreznih organov o namestitvi te opreme in skladiščenja energije na isti lokaciji za namene registracije. Namestitev opreme za sončno energijo in skladiščenja energije na isti lokaciji z močjo, večjo od 100 kW, v obstoječih ali prihodnjih umetnih strukturah običajno ne vzbuja pomislekov v zvezi s konkurenco pri uporabi prostora ali vplivi na okolje. Za te naprave bi zato morali veljati krajši postopki izdaje dovoljenj in ob ustreznih zaščitnih ukrepih bi morale biti izvzete iz obveznosti izvedbe presoje vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹¹.

¹¹ Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 26, 28.1.2012, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

(10a) Priključni mini solarni sistemi so majhni obrati, ki ne potrebujejo prostora na strehi, uporabniki pa jih zlahka namestijo in odstranijo, pri čemer so na splošno cenovno dostopnejši, zato predstavljajo alternativo tradicionalnim solarnim strešnim napravam in so zlasti primerni za to, da se nekaterim kategorijam odjemalcev, kot so najemniki ali ranljivi odjemalci, omogoči samooskrba z energijo iz obnovljivih virov. Države članice bi morale spodbujati namestitev priključnih mini solarnih sistemov v stavbah, tako da bi ocenile in odpravile neupravičene ovire za njihovo uvedbo, hkrati pa zagotovile ustrezne varnostne in zaščitne standarde ter stabilnost omrežja. Zaradi varstva kulturne ali zgodovinske dediščine lahko omejijo namestitev teh sistemov na nekaterih območjih ali strukturah. Prav tako lahko omejijo namestitev teh sistemov, če bi ogrozili varnost in stabilnost omrežja, na primer če posledična celotna električna napeljava ne izpolnjuje ustreznih varnostnih tehničnih specifikacij ali če ni mogoče zagotoviti učinkovitosti usklajevanja zaščite in odklopa.

- (11) Energija iz obnovljivih virov ima ključno vlogo pri razogljičenju energetskega sistema Unije, saj ponuja takojšnje rešitve za nadomestitev energije iz fosilnih goriv ter prispeva k znižanju cen energije in povečanju energetske varnosti. Zato odobritev projektov na področju energije iz obnovljivih virov ne bi smela biti prehitro zavrnjena zgolj zaradi obstoja kakršnih koli nasprotujočih si interesov. Države članice bi morale spodbujati obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in infrastrukturna sredstva, kot so sredstva za skladiščenje energije na isti lokaciji in samostojno skladiščenje energije ter s tem povezana omrežja in polnilne postaje, tako da bi obstoječo domnevo, ki se uporablja za nasprotja z okoljskimi interesi, razširile na vse druge nasprotujoče si interese, razen v zvezi s kulturno dediščino in kadar je očitno, da morajo imeti ti nasprotujoči si interesi prednost kljub pomembnim koristim, ki jih prinaša energija iz obnovljivih virov. V teh primerih zadevni organ domneve ne bi smel uporabiti. Kadar se domneva, da so projekti na področju energije iz obnovljivih virov v primerjavi z neokoljskimi interesi v prevladujočem javnem interesu, bi jim bilo treba dati prednost in jih odobriti. Da bi se zagotovila usklajena uporaba te izpodbojne domneve, državam članicam ne bi smelo biti dovoljeno, da uvedejo izjeme pri obravnavi vseh vrst nasprotij, vključno z okoljskimi.

- (12) Da bi se pospešilo uvajanje obnovljivih virov energije, z njimi povezanih sredstev in njihova priključitev na omrežje, je primerno tudi opredeliti, kako se lahko izpolnijo preostali pogoji za uporabo posebnih odstopanj, kot so določeni v okoljski zakonodaji Unije. Zlasti bi bilo treba za namene ustreznega okoljskega prava Unije pri ocenjevanju, ali obstajajo zadovoljive alternativne rešitve za določen projekt na področju energije iz obnovljivih virov, te omejitve pri ocenjevanju alternativnih rešitev omejiti na uporabo posebnih odstopanj, kot so določena v okoljski zakonodaji Unije. Države članice lahko določijo različna pravila za celovito oceno alternativ v postopku izdaje dovoljenj. Obseg take ocene bi moral biti omejen na alternativne rešitve, ki zagotavljajo doseganje istih ciljev kot zadevni projekt v istem ali podobnem časovnem okviru in brez znatno višjih stroškov. Ustrezni organi bi morali pri primerjavi časovnega okvira in stroškov zadovoljivih alternativnih rešitev upoštevati potrebo po pospešenem in stroškovno učinkovitem uvajanju energije iz obnovljivih virov v skladu s prednostnimi nalogami, določenimi v njihovih celovitih nacionalnih energetske in podnebne načrtih ter njihovih posodobitvah, predloženih v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta¹², ter pričakovano hitrost uresničevanja teh prednostnih nalog. Ta pravila se uporabljajo samo za namene ocenjevanja alternativnih rešitev, ki se zahtevajo v skladu z direktivami o pticah, vodi in habitatih.

¹² Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebne ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

Podobno je pri uporabi ustreznega odstopanja iz Direktive Sveta 92/43/EGS¹³ primerno, da lahko ustrezni organi v nekaterih utemeljenih primerih, kadar je mogoče razumno dokazati, da zadevni načrt ali projekt ne bi nepopravljivo vplival na ekološke procese, bistvene za ohranjanje strukture in funkcij območja, da splošna usklajenost omrežja Natura 2000 ni ogrožena, da je ohranjena okoljska celovitost območja in da je zagotovljena visoka raven varstva območij Natura 2000, omogočijo, da se izravnalni ukrepi izvedejo vzporedno z izvajanjem takega načrta ali projekta.

- (13) Pospešitev uvajanja samostojnega skladiščenja energije je ključnega pomena za povečanje prožnosti energetskega sistema in zagotovitev vključevanja proizvodnje energije iz obnovljivih virov v sistem. Za samostojno skladiščenje energije bi zato morali veljati pospešeni postopki izdaje dovoljenj. Skladiščenje energije v manjšem obsegu z močjo, manjšo od 100 kW, verjetno ne bo imelo znatnih škodljivih vplivov na okolje ali omrežje in zanj se ne pričakuje, da bi vzbujalo pomisleke v zvezi s konkurenco pri uporabi prostora. Glede na to je primerno racionalizirati postopke izdaje dovoljenj, ki se uporabljajo za to vrsto skladiščenja, tako da se odpravijo vsa upravna dovoljenja, razen dovoljenja za priključitev na omrežje, in da se te naprave z ustreznimi zaščitnimi ukrepi izvzamejo iz obveznosti izvedbe presoje vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU. Države članice lahko uvedejo obveznost obveščanja ustreznih organov o namestitvi teh projektov za skladiščenje za namene registracije. Pospešiti je treba tudi uvajanje skladiščenja energije z močjo nad 100 kW. Zato je zanj primerno racionalizirati postopek izdaje dovoljenj z določitvijo najdaljšega skupnega roka šestih mesecev, razen za črpalne hidroelektrarne, ki morajo izpolnjevati strožje okoljske zahteve in je zato zanje treba določiti daljši najdaljši skupni rok.

¹³ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

Ta pravila bi bilo treba uporabljati za skladiščenje energije, ki ni zajeto v področje uporabe Direktive (EU) 2024/1788¹⁴. Za zagotovitev vključevanja proizvodnje energije iz obnovljivih virov v sistem je treba povečati vire, ki omogočajo prožnost, zlasti baterije električnih vozil, saj lahko prispevajo k preusmeritvi koničnega odjema električne energije in zmanjšanju prezasedenosti omrežja. Da bi to dosegli, bi bilo treba še naprej spodbujati hitrejšo in lažjo vzpostavitev polnilne cestne infrastrukture, zlasti za avtomobile, dostavna vozila, tovornjake, avtobuse ali motorna kolesa ter priključna hibridna ali povsem električna vozila. Za polnilne postaje z izmeničnim in enosmernim tokom bi morali veljati pospešeni postopki izdaje dovoljenj, tudi za dovoljenja za priključitev na omrežje. Manjše polnilne postaje z močjo, manjšo od 100 kW, verjetno ne bodo imele znatnih škodljivih vplivov na okolje ali omrežje in zanje se ne pričakuje, da bi vzbujale pomisleke v zvezi s konkurenco pri uporabi prostora. Glede na to je primerno racionalizirati postopke izdaje dovoljenj, ki se uporabljajo za te polnilne postaje, tako da se odpravijo vsa upravna dovoljenja, razen dovoljenja za priključitev na omrežje, in da se te naprave z ustreznimi zaščitnimi ukrepi izvzamejo iz obveznosti izvedbe presoje vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU. Države članice lahko uvedejo obveznost obveščanja ustreznih organov o namestitvi teh projektov polnilnih postaj za namene registracije.

Pospešiti je treba tudi namestitev polnilnih postaj z močjo nad 100 kW. Zato je zanje primerno racionalizirati postopek izdaje dovoljenj, če tak postopek obstaja v nacionalnem pravnem sistemu, z določitvijo najdaljšega skupnega roka šestih mesecev.

¹⁴ Direktiva (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o skupnih pravilih notranjega trga obnovljivega plina, zemeljskega plina in vodika, spremembi Direktive (EU) 2023/1791 in razveljavitvi Direktive 2009/73/ES (prenovitev) (UL L, 2024/1788, 15.7.2024, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

- (14) Pridobitev dovoljenj za priključitev na omrežje, ki so lahko v obliki dovoljenja, sporazuma ali pogodbe, je ključen in pogosto zamuden del postopkov za gradnjo in obratovanje obrata za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov. Zato je primerno dodatno racionalizirati roke, ki veljajo za postopke priključitve na omrežje za nekatere manjše projekte na področju energije iz obnovljivih virov, sredstva za skladiščenje energije in polnilne postaje ter nadomestitev stare zmogljivosti z novo v projektih na področju energije iz obnovljivih virov in njihovo hibridizacijo, ter uvesti jasna pravila glede obveznosti operaterjev sistemov med postopki izdaje dovoljenj.
- (14a) Uvedba ustreznih postopkov za priključitev na omrežje in s tem povezanih rokov bi morala omogočiti učinkovit in pravočasen dostop do omrežja v skladu s členom 6 Direktive (EU) 2019/944 znotraj veljavnega nacionalnega okvira, tudi v primerih prezasedenosti omrežja.
- (14b) Hibridizacija obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov lahko znatno prispeva k izboljšanju povezovanja energetskega sistema in doseganju ciljev glede energije iz obnovljivih virov z združevanjem več tehnologij za energijo iz obnovljivih virov, na primer z dodajanjem elektrolizatorjev ali vetrnih turbin obstoječi solarni fotovoltaični napravi ali z združevanjem proizvodnje energije iz obnovljivih virov s skladiščenjem. S hibridizacijo elektrarn se izkoriščajo sinergije in komplementarnost različnih obnovljivih virov energije, s čimer se zagotavlja stabilnejša oskrba z energijo in omogoča prožnost v energetskega sistemu z združevanjem proizvodnje in skladiščenja. Poleg tega je mogoče s kombinacijo različnih tehnologij za energijo iz obnovljivih virov ali kombinacijo energije iz obnovljivih virov s skladiščenjem na obstoječih lokacijah izkoristiti obstoječe omrežne povezave in potrebno infrastrukturo ter zmanjšati potrebo po novih zemljiščih in splošnih okoljskih presojah projektov.

- (15) Draghijevo poročilo o konkurenčnosti EU in akcijski načrt za cenovno dostopno energijo¹⁵ priznavata pozitiven učinek nedavnih reform za pospešitev postopkov izdaje dovoljenj. Vendar izpostavljata tudi dolgotrajne in negotove postopke izdaje dovoljenj za omrežja kot glavno oviro za hitrejšo namestitev potrebnih novih zmogljivosti za sprejem naložb v čisto energijo in zmanjšanje stroškov energije v EU. Čeprav obstajajo posebna pravila o postopkih izdaje dovoljenj na podlagi Direktive (EU) 2018/2001, Direktive (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶ ter Uredbe (EU) 2022/869 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷, te ureditve ne zajemajo splošnih infrastrukturnih sredstev elektroenergetskega omrežja. Zato je treba v Direktivi (EU) 2019/944 določiti splošne zahteve glede postopkov izdaje dovoljenj za infrastrukturo za prenos in distribucijo električne energije, zlasti v obliki zahtev za države članice, da bi določili najdaljše trajanje takih postopkov, ter zahtev, ki podpirajo izpolnjevanje teh rokov. Uredba (EU) 2022/869 in Direktiva (EU) 2018/2001 vsebujeta pravila za izdajo dovoljenj za nekatere energetske projekte. V primeru protislovja med navedenimi pravili in pravili, določenimi v tej direktivi, za izdajo dovoljenj za nekatere projekte na področju električne energije, bi morala imeti prednost prva.

¹⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij Akcijski načrt za cenovno dostopno energijo – Izkoriščanje dejanske vrednosti naše energetske unije za zagotovitev cenovno dostopne, učinkovite in čiste energije za vse Evropejce (COM(2025) 79 final).

¹⁶ Direktiva (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o skupnih pravilih notranjega trga obnovljivega plina, zemeljskega plina in vodika, spremembi Direktive (EU) 2023/1791 in razveljavitvi Direktive 2009/73/ES ([UL L, 2024/1788, 15.7.2024](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

¹⁷ Uredba (EU) 2022/869 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2022 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo, spremembi uredb (ES) št. 715/2009, (EU) 2019/942 in (EU) 2019/943 ter direktiv 2009/73/ES in (EU) 2019/944 in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 347/2013 ([UL L 152, 3.6.2022, str. 45](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

- (16) Zaradi pomanjkanja virov v nacionalnih organih in omejene digitalizacije postopkov izdaje dovoljenj nastajajo zamude pri izdaji dovoljenj za infrastrukturo elektroenergetskega sistema in proizvodna sredstva. Države članice bi morale zagotoviti, da imajo taki organi ustrezne človeške, finančne in tehnične vire, vključno s spretnostmi, ter digitalna orodja in sisteme za upravljanje, ki jim omogočajo sprejemanje odločitev v rokih, določenih v Direktivi.
- (17) Postopki izdaje dovoljenj v skladu z Direktivo (EU) 2019/944 bi morali biti jasni, učinkoviti in pregledni ter skladni z izpolnjevanjem obstoječega načrta za razvoj distribucijskega omrežja in desetletnega načrta za razvoj prenosnega omrežja. Zato se od držav članic pričakuje, da določijo in objavijo objektivna in nediskriminatorna merila ter postopke izdaje dovoljenj, v katerih se med drugim upoštevajo varnost in zanesljivost elektroenergetskega sistema, raba zemljišč, energetska učinkovitost, posebne značilnosti vložnika vloge za dovoljenje, zmanjšanje emisij, pomen pospešitve vzpostavitve energetske infrastrukture za doseganje podnebne nevtralnosti in alternative projektu.
- (18) Glede na nujnost razvoja elektroenergetske infrastrukture se od držav članic pričakuje, da zagotovijo, da se pri postopkih izdaje dovoljenj upoštevajo značilnosti projekta pri ocenjevanju potrebe (ali njene odsotnosti) po izvedbi presoje, vključno z okoljskimi, ali pripravi študij, dovoljenj ali poročil. Pristojni nacionalni organi bi morali presoje in zahteve za informacije, ki jih naslovijo na predlagatelje projektov, omejiti na strogo potrebne ter se v največji možni meri izogibati podvajanju.

- (19) Da bi povečali predvidljivost in gotovost glede trajanja in stroškov postopkov izdaje dovoljenj na podlagi Direktive (EU) 2019/944, bi morale biti zahteve za informacije in dokumentacijo, naslovljene na vložnike, konkretne, specifične in časovno omejene. Zato bi morale države članice zagotoviti, da nacionalni organi od vložnikov ustrezne informacije za izdajo dovoljenj zahtevajo v vnaprej določenem obdobju, ki začne teči od prejema vloge, ter natančno določijo vsebino in podrobnost vseh zahtevanih informacij ali podatkov. Po tem obdobju bi morale biti zahteve za informacije omejene na manjkajoče informacije, ki jih je organ predhodno opredelil ali zahteval, ali na informacije, ki jih prej ni bilo mogoče zahtevati, ker se nanašajo na bistveno spremembo okoliščin, do katere je prišlo po vložitvi vloge za izdajo dovoljenja za projekt.
- (20) Ob upoštevanju načela subsidiarnosti ter nacionalnih pristojnosti in postopkov bi bilo treba v Direktivi (EU) 2019/944 določiti jasen rok za odločitev ustreznih organov, ki spodbuja učinkovito opredelitev in obravnavo postopkov za vzpostavitev elektroenergetskih omrežij. Kljub temu si lahko države članice prizadevajo za krajše postopke izdaje dovoljenj, kadar je to izvedljivo, zlasti za projekte prenove, posodobitve ali nadomestitve stare zmogljivosti obstoječe infrastrukture prenosnega sistema z novo ter izgradnje nove infrastrukture distribucijskega sistema, za katere morda ni potreben tako zapleten postopek izdaje dovoljenj kot za novo infrastrukturo za prenos.

- (21) Države članice bi morale v skladu z nujnostjo vzpostavitev elektroenergetskih omrežij za doseganje energetskih in podnebnih ciljev Unije ter s spremljanjem rokov za postopke izdaje dovoljenj z ukrepi, ki zagotavljajo njihovo učinkovitost v praksi, imeti možnost predvideti, da se pojem tihe odobritve uporablja za vmesne upravne faze, kar zadeva postopek izdaje dovoljenj za projekte elektroenergetskih omrežij, ki zajemajo vse upravne faze, ki se izvedejo v celotnem postopku izdaje dovoljenj, vključno z organizacijo posvetovanj ali zahtevo za mnenje različnih teles ali organov, ali za končno odločbo. Določbe te direktive ne posegajo v možnost držav članic, da za okoljske odločitve uporabijo tiho odobritev, kadar je taka možnost določena v njihovih pravnih sistemih. Za zagotovitev učinkovite uporabe tega ukrepa in pravic tretjih oseb do sodnega varstva bi morali ustrezni organi objaviti vse sprejete odločitve.

- (22) Da bi se zmanjšala zapletenost, povečali učinkovitost in preglednost ter izboljšalo sodelovanje med državami članicami, bi morale do sprejetja odločitve obstajati kontaktne točke za operaterje prenosnih ali distribucijskih sistemov električne energije, ki spodbujajo omrežne projekte ali druga omrežna sredstva. Te kontaktne točke bodo odgovorne za zagotavljanje pomoči vložnikom in njihovo usmerjanje skozi postopke izdaje dovoljenj, povezane s to vrsto infrastrukture. Brez poseganja v zahteve na podlagi ustavnega reda zadevne države članice lahko država članica v duhu poenostavitve in z namenom povečanja učinkovitosti, kadar je to ustrezno in izvedljivo, to odgovornost prenese na eno samo kontaktno točko, kar so lahko pristojni nacionalni organi iz člena 8 Uredbe (EU) 2022/869 ali kontaktne točke iz člena 16 Direktive (EU) 2018/2001, saj ti organi to vlogo že opravljajo v zvezi s postopki izdaje dovoljenj za infrastrukturne projekte skupnega interesa in projekte vzajemnega interesa oziroma projekte na področju energije iz obnovljivih virov. Države članice pri združevanju takih vlog zagotovijo, da na ustrezni upravni ravni obstaja samo ena enotna kontaktna točka, in predvidijo orodja, ki predlagateljem projektov pomagajo opredeliti ustrezno vzpostavljeno ali imenovano kontaktno točko. Poleg tega bi morale posebno pozornost nameniti zagotavljanju, da imajo kontaktne točke ustrezno osebje, vire in zmogljivosti, potrebne za opravljanje nalog, za katere so odgovorne.

- (23) Infrastruktura za prenos ali distribucijo električne energije se zaradi svoje vloge pri vključevanju sredstev za energijo iz obnovljivih virov, rešitev za zagotavljanje prožnosti in skladiščenja energije ter omogočanju elektrifikacije na splošno šteje za bistveno za doseganje podnebne nevtralnosti. Glede na ključno vlogo infrastrukture elektroenergetskega sistema pri doseganju podnebne nevtralnosti bi morale države članice pri potrebnih presojah za vsak primer posebej domnevati, da je infrastruktura za prenos ali distribucijo električne energije, vključno z oskrbo z električno energijo z obale v pristaniščih, v prevladujočem javnem interesu ter služi javnemu zdravju in varnosti, razen v primeru kulturne dediščine in kadar obstajajo jasni dokazi, da imajo projekti znatne škodljive vplive na okolje, ki jih ni mogoče ublažiti ali izravnati, in kadar je očitno, da morajo imeti ti nasprotujoči si interesi prednost kljub pomembnim koristim, ki jih prinaša energija iz obnovljivih virov. V teh primerih zadevni organ domneve ne bi smel uporabiti. Infrastrukturi za prenos ali distribucijo električne energije, za katero se domneva, da je v primerjavi z neokoljskimi interesi v prevladujočem javnem interesu, bi bilo treba dati prednost pred neokoljskimi interesi in bi jo bilo treba čim prej odobriti.

- (24) Da bi se pospešilo uvajanje elektroenergetskih omrežij, je primerno opredeliti, kako se lahko izpolnijo pogoji za uporabo posebnih odstopanj, kot so določeni v okoljski zakonodaji Unije. Zlasti bi bilo treba pri ocenjevanju, ali obstajajo zadovoljive alternativne rešitve za projekt na področju energije iz obnovljivih virov, te omejitve pri ocenjevanju alternativnih rešitev omejiti na uporabo posebnih odstopanj, kot so določena v okoljski zakonodaji Unije. Države članice lahko določijo različna pravila za celovito oceno alternativ v postopku izdaje dovoljenj. Obseg take ocene bi moral biti omejen na alternativne rešitve, ki zagotavljajo doseganje istega cilja v istem ali podobnem časovnem okviru in brez znatno višjih stroškov. Ustrezni organi bi morali pri primerjavi časovnega okvira in stroškov zadovoljivih alternativnih rešitev upoštevati potrebo po pospešeni in stroškovno učinkoviti uvedbi omrežij v skladu s prednostnimi nalogami, določenimi v njihovih celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih ter njihovih posodobitvah, predloženih v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999. Ta pravila se uporabljajo samo za namene ocenjevanja alternativnih rešitev, ki se zahtevajo v skladu z direktivami o pticah, vodi in habitatih.

Podobno je pri uporabi ustreznega odstopanja iz Direktive 92/43/EGS primerno, da lahko ustrezni organi v nekaterih utemeljenih primerih, kadar je mogoče razumno dokazati, da zadevni načrt ali projekt ne bi nepopravljivo vplival na ekološke procese, bistvene za ohranjanje strukture in funkcij območja, da splošna usklajenost omrežja Natura 2000 ni ogrožena, da je ohranjena okoljska celovitost območja in da je zagotovljena visoka raven varstva območij Natura 2000, omogočijo, da se izravnalni ukrepi izvedejo vzporedno z izvajanjem zadevnega načrta in projekta.

- (25) Zaradi nujnosti vzpostavitve energetske infrastrukture, pomena racionalizacije postopkov izdaje dovoljenj in dejstva, da so okoljske presoje faza z najdaljšim trajanjem v teh postopkih, je pomembno, da se trajanje takih presoj čim bolj skrajša, ne da bi bilo pri tem ogroženo varstvo okolja. Prenova, posodobitev ali nadomestitev stare zmogljivosti obstoječe infrastrukture prenosnega in distribucijskega sistema z novo ter izgradnja nove infrastrukture distribucijskega sistema so projekti, ki imajo na splošno minimalne vplive na okolje. Projekti prenove, posodobitve ali nadomestitve stare zmogljivosti z novo so običajno omejene velikosti in vplivajo le na del obstoječih sredstev, za katera so bili vplivi na okolje že predhodno ocenjeni. Zato so vplivi takih projektov pogosto omejeni na vplive gradbenih del, pri čemer je vpliv obratovanja sredstva enak ali celo manjši od vpliva obratovanja projekta, za katerega je bila izvedena ocena. Po drugi strani pa distribucijski sistemi zaradi manjšega obsega svojih projektov, nižje napetosti svojih sredstev in nagnjenosti k razvoju na grajenih območjih, ki so bližje potrošnikom, običajno nimajo znatnih vplivov na okolje. Da bi pospešili uvajanje infrastrukture elektroenergetskega sistema ter dosegli cilje podnebne nevtralnosti in obnovljivih virov energije, bi bilo treba državam članicam omogočiti, da pod določenimi pogoji projekte iz te uvodne izjave upravičeno izvzamejo iz presoj vplivov na okolje, ustreznih presoj ter presoje njihovih vplivov na varstvo vrst v skladu s členom 12(1) Direktive 92/43/EGS¹⁸ in členom 5 Direktive 2009/147/ES¹⁹.

¹⁸ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ([UL L 206, 22.7.1992, str. 7](#) , ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

¹⁹ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic ([UL L 20, 26.1.2010, str. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

- (26) Koristi vzpostavitve elektroenergetske infrastrukture v smislu zmanjšanja emisij dušika bistveno presegajo stroške minimalnih emisij, ki nastanejo pri njihovi izgradnji. Zato bi morale države članice zagotoviti, da hitra vzpostavitev elektroenergetske infrastrukture nikakor ni omejena z začasnimi emisijami, ki nastanejo pri njihovi izgradnji.
- (27) Načrtovanje nacionalnega prenosnega omrežja, ki odraža razvoj podnebne in energetske politike ter s tem povezane spremembe v porabi in proizvodnji, je ključnega pomena za uspeh elektrifikacije in energetskega prehoda kot celote. Vendar so se obstoječe zahteve iz člena 51 Direktive (EU) 2019/944 uporabljale le za nekatere operaterje prenosnih sistemov in niso določale dovolj dolgega obdobja načrtovanja, da bi se upoštevale predhodne naložbe. Pomembno je, da se pri širitvi prenosnega sistema upošteva vsaj petnajstletno obdobje, da se prednostno upošteva uporaba rešitev za zagotavljanje prožnosti brez fosilnih goriv, nežičnih rešitev in drugih alternativ za širitev omrežja, da zadevna širitev temelji na skupnem scenariju, pripravljenem z drugimi operaterji sistemov v različnih sektorjih, in da je usklajena z osrednjim scenarijem iz desetletnega načrta za razvoj omrežja v Uniji. Da se zagotovi preglednost in uporabniki omrežja, vključno s proizvodnim, industrijskim, podatkovnim in prometnim sektorjem, bolje vključijo v načrtovanje omrežja, se zaradi povezave s členom 55 Direktive (EU) 2024/1788 zahteva tudi, da se z njimi opravi zgodnje posvetovanje v postopku priprave skupnega scenarija, da bi se omogočile predhodne naložbe.

- (28) Komisija bi morala glede na spremembe direktiv (EU) 2018/2001 in (EU) 2019/944 ter vzporedne spremembe Uredbe (EU) 2022/869 uvesti enoten pristop k postopkom izdaje dovoljenj za energetske projekte. Z Direktivo (EU) 2024/1788 se uvajajo ukrepi za poenostavitev in racionalizacijo upravnih postopkov izdaje dovoljenj, vendar je potrebna ciljna sprememba, da se zagotovita usklajen pristop in dosledna uporaba okvira na ravni Unije.
- (29) Zaradi pomanjkanja virov v nacionalnih organih in omejene digitalizacije postopkov izdaje dovoljenj nastajajo zamude pri izdaji dovoljenj za objekte za zemeljski plin, obrate za proizvodnjo vodika in infrastrukturo vodikovega sistema. Države članice bi morale zagotoviti, da imajo taki organi ustrezne človeške, finančne in tehnične vire, vključno s spretnostmi ter digitalnimi orodji in sistemi za upravljanje, ki jim omogočajo sprejemanje odločitev v rokih, določenih v Direktivi.
- (30) Da bi povečali predvidljivost in gotovost glede trajanja in stroškov postopkov izdaje dovoljenj na podlagi Direktive (EU) 2024/1788, bi morale biti zahteve za informacije in dokumentacijo, naslovljene na vložnike, konkretne, specifične in časovno omejene. Zato bi morale države članice zagotoviti, da nacionalni organi od vložnikov ustrezne informacije za izdajo dovoljenj zahtevajo v vnaprej določenem obdobju, ki začne teči od prejema vloge, ter natančno določijo vsebino in podrobnost vseh zahtevanih informacij ali podatkov. Po tem obdobju bi morale biti zahteve za informacije omejene na manjkajoče informacije, ki jih je organ predhodno opredelil ali zahteval, ali na informacije, ki jih prej ni bilo mogoče zahtevati, ker se nanašajo na bistveno spremembo okoliščin, do katere je prišlo po vložitvi vloge za izdajo dovoljenja za projekt.

- (31) Kar zadeva postopke odobritve na podlagi Direktive (EU) 2024/1788, bi morale države članice v skladu s pomenom zagotavljanja hitre postavitve obratov za vodik in infrastrukture vodikovega sistema ter izpolnjevanja rokov, določenih v direktivi, imeti možnost predvideti, da se pojem tihe odobritve uporablja za vmesne upravne faze v zvezi s takimi projekti, ki zajemajo vse upravne faze, izvedene v celotnem postopku izdaje dovoljenj, vključno z organizacijo posvetovanj ali zahtevo za mnenje različnih teles ali organov, ali za končno odločbo. Določbe te direktive ne posegajo v pravico držav članic, da za okoljske odločitve uporabijo tiho odobritev, kadar je taka možnost določena v njihovih pravnih sistemih. Za zagotovitev učinkovite uporabe tega ukrepa in pravic tretjih oseb do sodnega varstva bi morali ustrezni organi objaviti vse sprejete odločitve.
- (32) V duhu poenostavitve lahko države članice menijo, da je ustrezno in učinkoviteje centralizirati vlogo enotne kontaktne točke v skladu z obveznostjo iz Direktive (EU) 2024/1788 v pristojnih nacionalnih organih iz člena 8 Uredbe (EU) 2022/869, saj ti organi to vlogo že opravljajo v zvezi s postopki izdaje dovoljenj za infrastrukturne projekte skupnega oz. vzajemnega interesa. Kadar se države članice odločijo za združitev takih vlog, bi morale posebno pozornost nameniti zagotavljanju, da imajo kontaktne točke ustrezno osebje, vire in zmogljivosti, potrebne za opravljanje nalog, za katere so odgovorne.

- (33) S tem, ko bi dali na voljo digitalni portal ali, če je ustrezno, povezane portale na nacionalni ravni za vse faze v postopku izdaje dovoljenj, bi lahko zagotovili enotno digitalizacijo, interoperabilnost in preglednost med različnimi organi za izdajo dovoljenj v državah članicah ter navsezadnje pospešili postopke za izdajo dovoljenj. Kadar je vzpostavljenih več portalov, je povezljivost med njimi zagotovljena, če vsak portal preusmeri uporabnike ali vključuje sklice na preostale ustrezne portale. Države članice lahko še naprej uveljavljajo višje stopnje medsebojne povezljivosti, interoperabilnosti in komunikacije med portali.
- (33a) Več določb te direktive uvaja pragove zmogljivosti, izražene v „vatih“, države članice, v katerih trifazni priključki niso standardna vrsta priključka, pa bi morale uporabljati enakovredne vrednosti zmogljivosti za priključke.
- (33b) Možnost držav članic, da predvidijo izjeme v zvezi z novo infrastrukturo za prenos ali distribucijo električne energije, ne bi smela posegati v varstvo vodnih teles, ki se uporablja za pitno vodo ali naravno mineralno vodo, zato obveznosti v zvezi s takimi vodnimi telesi še naprej veljajo.

(33c) Državam članicam bi bilo treba omogočiti, da določijo dodatne izjeme za manjše zaprte distribucijske sisteme. To olajšuje učinkovito uporabo obstoječe energetske infrastrukture industrijskih in poslovnih območij ali območij skupnih storitev ali majhnih distribucijskih sistemov na zaprtih stanovanjskih območjih, kjer imata skupna lokalna proizvodnja in distribucija vse večjo vlogo pri energetskega prehodu. Glede na njihov omejen pomen za konkurenco bi bilo treba državam članicam dovoliti, da operaterjev teh sistemov ne obravnavajo kot operaterje distribucijskih sistemov, če odjemalci ohranijo svoje ključne pravice v skladu z Direktivo (EU) 2019/944 in so vzpostavljeni zaščitni ukrepi za preprečevanje negativnih učinkov na pravično porazdelitev stroškov omrežja, varnost omrežja ali razvoj sistemov ali storitev prožnosti. Odjemalce bi bilo treba tudi učinkovito zaščititi pred zlorabami ali diskriminatornim ravnanjem operaterja zaprtega distribucijskega sistema, med drugim z regulativnim spremljanjem in izvrševanjem pravil s strani regulativnih organov –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Spremembe Direktive (EU) 2018/2001

Direktiva (EU) 2018/2001 se spremeni:

(1) v členu 2, drugi odstavek, se vstavijo naslednje točke 10a do 10f:

„(10a) ‚priključni mini solarni sistemi‘ pomeni fotovoltaične energetske sisteme do 800 vatov, ki so povezani z mikrorazsmernikom in priklopljeni neposredno v nacionalno standardno vtičnico, prek katere bodo napajali notranji elektroenergetski sistem stavbe;

(10b) ‚samostojno skladišče energije‘ pomeni skladišče energije, ki ni kombinirano z obratom za proizvodnjo energije, razen skladišča energije, zajetega v področje uporabe Direktive (EU) 2024/1788;

(10c) ‚polnilna postaja‘ pomeni polnilno postajo, kot je opredeljena v členu 2, točka 52, Uredbe (EU) 2023/1804;

(10d) ‚hibridizacija‘ pomeni pretvorbo obrata za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki ni hibridni obrat, v hibridni obrat za isto priključno točko;

(10e) ‚hibridni obrat‘ pomeni obrat za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki združuje več tehnologij za obnovljive vire energije ali eno ali več tehnologij za obnovljive vire energije s skladiščenjem energije;

(10f) ‚dovoljenje za priključitev na omrežje‘ pomeni rezultat postopka od popolne vloge nosilca projekta za priključitev na omrežje do odločitve operaterja sistema o tem, ali se projekt lahko priključi na omrežje;“;

(2) v členu 15c se dodata odstavka 6 in 7:

„6. Države članice si prizadevajo, da ne izključijo razvoja energije iz obnovljivih virov in z njo povezane infrastrukture na velikih območjih iz okoljskih razlogov, vključno z varstvom krajine, razen če lahko dokažejo, da bi te vrste obratov in z njimi povezana infrastruktura povzročili nepopravljivo škodo na območju, ki je med okoljsko presojo na podlagi Direktive 2011/92/EU in po potrebi ustrezno presojo na podlagi člena 6(3) Direktive 92/43/EGS ni mogoče ublažiti ali nadomestiti. Ta odstavek se uporablja brez poseganja v vidike nacionalne obrambe.

7. Države članice lahko v utemeljenih primerih ali po potrebi zaradi upravnih ali tehničnih omejitev za posebna območja, ki so določena kot primerna za pospešeno uvajanje ene ali več vrst tehnologije za energijo iz obnovljivih virov, uporabo odstavka 4 podaljšajo do 31. decembra 2027;“;

(3) v členu 15d se dodata odstavka 3 in 4:

„3. Države članice sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da se delež koristi projektov na področju energije iz obnovljivih virov z nameščeno močjo nad 10 MW neposredno ali posredno prenese na lokalne državljane in skupnosti v bližini teh projektov. Uporabijo lahko različne ukrepe za delitev koristi glede na specifično tehnologijo, lokacijo in velikost projekta ter glede na to, ali gre za projekt za samooskrbo z energijo iz obnovljivih virov.

Države članice lahko iz obveznosti sprejetja ukrepov za delitev koristi izključijo specifične tehnologije, ki niso dovolj razvite, da bi prevzele dodatna finančna bremena, ali specifične tehnologije, ki niso med tistimi, ki največ prispevajo k nacionalnim prispevkom za cilj Unije glede energije iz obnovljivih virov za leto 2030 v okviru njihovih celovitih nacionalnih energetske in podnebne načrtov, predloženih na podlagi členov 3 in 14 Uredbe (EU) 2018/1999.

4. Države članice lahko imenujejo neodvisnega posrednika za spodbujanje dialoga med nosilcem projekta in širšo javnostjo pri projektih na področju energije iz obnovljivih virov z nameščeno močjo nad 10 MW. Posrednik je neodvisna tretja oseba, ki je lahko javni organ, in ne bi smel imeti nobenega finančnega interesa, povezanega z nosilcem. Posrednik posreduje le na zahtevo katere koli zadevne strani in:

- (a) po potrebi spodbuja javna posvetovanja, vključno z zgodnjimi posvetovanji v fazi pred vložitvijo vloge za dovoljenje;
- (b) si prizadeva poiskati rešitve za morebitne pomisleke, ki jih izrazijo lokalne skupnosti;
- (c) zagotavlja podporo in preglednost pri izbiri vrste ukrepa za delitev koristi, kadar je to ustrezno.

Države članice lahko za financiranje storitev posrednika določijo pristojbino, ki jo plačajo nosilci projektov.“;

(4) člen 16 se spremeni:

- (a) v odstavku 3 se črta naslednji stavek:

„Vložniki smejo ustrezne dokumente predložiti v digitalni obliki.“;

(b) vstavi se naslednji odstavek 3a:

„3a. Države članice lahko na nacionalni ravni vzpostavijo digitalni portal ali povezane portale za vse faze postopkov izdaje dovoljenj za projekte na področjih energije iz obnovljivih virov, skladiščenja energije in omrežij.

Vložniki vloge za dovoljenja in vse ustrezne dokumente, potrebne za postopek izdaje dovoljenj, predložijo prek digitalnega portala ali povezanih portalov. Digitalni portal ali povezani portali avtomatizirajo razdeljevanje vlog za dovoljenja pristojnim organom, ki zadevne vloge in dokumente obdelajo v elektronski obliki ter neposredno komunicirajo z vložniki na digitalnem portalu ali povezanih portalih.

Digitalni portal ali povezani portali vključujejo funkcije, ki vložniku omogočajo, da je obveščen o vseh fazah postopka izdaje dovoljenj, statusu postopka in odločitvah ustreznih organov ter da preveri skladnost z roki za izdajo dovoljenj, določenimi v tej direktivi. Zagotavljajo lahko dostop do ustreznih okoljskih in geoloških podatkov in odločitev, ki so na voljo na enotnem digitalnem portalu, ki temelji na geografskem informacijskem sistemu, iz člena 10(3) Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta.

Na digitalnem portalu ali povezanih portalih se objavijo letni statistični podatki o trajanju postopkov izdaje dovoljenj, v katerih so jasno navedene različne faze postopka izdaje dovoljenj in njihovo trajanje. Ti podatki so dostopni javnosti.

Enotna kontaktna točka ali točke iz odstavka 3 imajo za opravljanje svojih nalog dostop do vseh ustreznih podatkov in informacij, ki so na voljo na portalu.“;

(5) člen 16b

se spremeni:

(b) doda se naslednji odstavek 3:

„3. Države članice lahko v postopku izdaje dovoljenj iz odstavka 1 in odstavka 2, drugi pododstavek, predvidijo, da se v primeru, da ustrezni pristojni organi ali subjekti v predpisanem roku ne predložijo odgovora, posamezne vmesne upravne faze štejejo za odobrene, z izjemo okoljskih odločitev, razen če je taka možnost določena v njihovih pravnih sistemih, in dovoljenj za priključitev na omrežje. Vse odločitve morajo biti javno dostopne v skladu z veljavnim pravom.“;

(6) člen 16c se spremeni:

(a) odstavek 1 se črta;

(b) vstavi se naslednji odstavek 2b:

„2b Kadar države članice v mejah, ki jih dovoljuje nacionalni ustavni red, in brez poseganja v izključne pristojnosti avtonomnih regionalnih in lokalnih organov na področju rabe zemljišč in prostorskega načrtovanja spremenijo status zemljišča, na katerem je postavljen obrat za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, zagotovijo, da lahko ta obrat še vedno nadomesti staro zmogljivost z novo.“;

(c) doda se odstavek 4:

„4. Kadar se z nadomestitvijo stare zmogljivosti z novo poveča skupna zmogljivost vetrne elektrarne brez uporabe dodatne zemljiške površine, zmanjša skupno število nameščenih turbin in je nadomestitev skladna z veljavnimi ukrepi za ublažitev vplivov na okolje, določenimi za prvotno vetrno elektrarno, se projekt izvzame iz vseh veljavnih zahtev po izvedbi postopka pregleda na podlagi člena 16a(4), po ugotavljanju, ali je za projekt treba izvesti presojo vplivov na okolje na podlagi člena 4(2) Direktive 2011/92/EU ali členom 5 Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta, ali po izvedbi presoje vplivov na okolje na podlagi člena 4([...]2) Direktive 2011/92/EU. Izjema se uporablja brez poseganja v vidike nacionalne varnosti in spremembe prostorskega načrtovanja.

Kadar se z nadomestitvijo stare zmogljivosti z novo ne izpolnijo zahteve iz prvega pododstavka, se uporabi odstavek 2 tega člena.“;

(7) člen 16d se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da postopek izdaje dovoljenj iz člena 16(1) za namestitev opreme za proizvodnjo sončne energije in skladiščenja energije na isti lokaciji s skupno nameščeno močjo nad 100 kW v obstoječih ali prihodnjih umetnih strukturah, razen umetnih vodnih površin, ne traja dlje od treh mesecev, pod pogojem, da glavni namen takih umetnih struktur ni proizvodnja sončne energije ali skladiščenje energije. Taka namestitev opreme za proizvodnjo sončne energije in skladiščenja energije na isti lokaciji iz odstavkov 1 in 2 tega člena je z odstopanjem od člena 4(2) Direktive 2011/92/EU in Priloge II, točka 3(a) in (b), samostojno ali v povezavi s točko 13(a), k navedeni direktivi izvzeta iz zahteve, če je ustrezno, z namenom izvedbe namenske presoje vplivov na okolje na podlagi člena 2(1) navedene direktive.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„Države članice za namestitev opreme za proizvodnjo sončne energije in skladiščenja energije na isti lokaciji s skupno nameščeno močjo največ 100 kW ne zahtevajo nobenih upravnih dovoljenj, vključno z okoljskimi vidiki, razen dovoljenj za priključitev na omrežje. Brez poseganja v odstavek 1 omejijo uporabo tega odstavka na območjih Natura 2000 in drugih območjih nacionalnih varstvenih shem ter območjih varstva kulturne ali zgodovinske dediščine. Določijo lahko obveznost obveščanja o namestitvi te opreme in objekta za shranjevanje energije na isti lokaciji.“;

(c) dodata se naslednja odstavka 3 in 4:

„3. Države članice lahko nekatera območja izključijo iz uporabe odstavkov 1 in 2 zaradi varstva kulturne ali zgodovinske dediščine, zaradi nacionalnih obrambnih interesov in interesa nacionalne varnosti, iz varnostnih razlogov ali iz razlogov, povezanih z varnostjo omrežja.

4. Države članice brez poseganja v kakršne koli potrebne ukrepe za zagotovitev zaščite, varnosti ali stabilnosti omrežja odstranijo regulativne in neregulativne ovire, ki vplivajo na namestitev priključnih mini solarnih sistemov z zmogljivostjo do 800 vatov v stavbah in na njih. Uporabo tega odstavka lahko omejijo, če so bila ugotovljena z dokazi podprta tveganja, povezana s tržno opremo, ali če posledična celotna električna napeljava ne izpolnjuje ustreznih tehničnih specifikacij ali standardov, in sicer tudi takrat, kadar ni mogoče zagotoviti učinkovitosti usklajevanja zaščite in odklopa.“;

(8) člen 16f se spremeni:

(a) zadnja dva stavka se črtata;

(b) dodata se naslednja odstavka:

„Dokler ni dosežena podnebna nevtralnost, države članice zagotovijo, da se v postopku izdaje dovoljenj za načrtovanje, izgradnjo in obratovanje obratov in naprav za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ter njihovo priključitev na omrežje, samo povezano omrežje, sredstva za skladiščenje energije in polnilne postaje domneva, da so v prevladujočem javnem interesu in da imajo v tem primeru prednost pri tehtanju pravnih interesov, ki niso interesi iz prvega odstavka. Uporabo te domneve lahko izključijo zaradi varstva kulturne dediščine na podlagi pravnih meril za zagotovitev harmoniziranega izvajanja, pa tudi zaradi nacionalnih obrambnih interesov in interesa nacionalne varnosti.

Države članice lahko v postopkih prostorskega načrtovanja uporabijo domnevi iz prvega in drugega odstavka.“;

- (9) vstavijo se naslednji členi 16g do 16j:

„Člen 16g

Neobstoj alternativnih ali zadovoljivih rešitev in izvajanje izravnalnih ukrepov

1. Pri presoji, ali za projekte obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, priključitev takih obratov na omrežje, samo povezano omrežje in sredstva za skladiščenje energije obstajajo zadovoljive alternativne rešitve za namene člena 6(4) in člena 16(1) Direktive 92/43/EGS, člena 4(7), točka (d), Direktive 2000/60/ES in člena 9(1) Direktive 2009/147/ES, se pogoj odsotnosti zadovoljivih alternativnih rešitev šteje za izpolnjenega, če ni zadovoljivih alternativnih rešitev, ki bi omogočale doseganje istega cilja kot zadevni projekt v smislu razvoja enake zmogljivosti za energijo iz obnovljivih virov z enako tehnologijo v enakem ali podobnem časovnem okviru in brez bistveno višjih stroškov.
2. Države članice lahko pri izvajanju izravnalnih ukrepov za projekte obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, vključno z ukrepi denarnih nadomestil, kadar so ti dovoljeni po nacionalnem pravu, za priključitev takih obratov na omrežje, za samo povezano omrežje in za sredstva za skladiščenje energije za namene člena 6(4) Direktive 92/43/EGS, kadar je mogoče razumno dokazati, da načrt ali projekt ne bi nepopravljivo vplival na ekološke procese, ki so bistveni za ohranjanje strukture in funkcij območja, ter ogrozil celovite usklajenosti omrežja Natura 2000 pred uvedbo izravnalnih ukrepov, dovolijo, da se taki izravnalni ukrepi izvajajo vzporedno z izvajanjem projekta. Države članice dovolijo, da se ti izravnalni ukrepi sčasoma prilagodijo v skladu s previdnostnim načelom, odvisno od tega, ali se pričakuje, da se bodo znatni negativni učinki pojavili v kratkoročnem, srednjeročnem ali dolgoročnem obdobju.

Postopek izdaje dovoljenj za samostojno skladišče energije, razen skladišča vodika

1. Postopek izdaje dovoljenj za samostojno skladišče energije, razen skladišča vodika, zajema vsa ustrezna upravna dovoljenja za izgradnjo samostojnega skladišča energije, nadomestitev stare zmogljivosti z novo pri njem in njegovo obratovanje, vključno z dovoljenji za priključitev na omrežje ter po potrebi okoljskimi presojami in okoljskimi dovoljenji. Postopek izdaje dovoljenj zajema vse upravne faze od potrditve popolnosti vloge za dovoljenja do uradnega obvestila o končni odločitvi o rezultatu postopka izdaje dovoljenj s strani ustreznega pristojnega organa ali organov. Pristojni organ v 45 dneh od prejema vloge za dovoljenje potrdi popolnost vloge ali, če vložnik ni poslal vseh zahtevanih informacij za obdelavo vloge, vložnika pozove, naj brez nepotrebnega odlašanja predloži popolno vlogo. Za datum začetka postopka izdaje dovoljenj se šteje datum, ko pristojni organ potrdi popolnost vloge.
2. Države članice za namestitev samostojnega skladišča energije, razen skladišča vodika, s skupno nameščeno močjo največ 100 kW ne zahtevajo nobenega upravnega dovoljenja, vključno z okoljskim, razen dovoljenj za priključitev na omrežje. Namestitev tega skladiščenja je z odstopanjem od člena 2(1) Direktive 2011/92/EU izvzeta iz zahteve, ki se uporablja na podlagi člena 2(1) navedene direktive, da se izvede namenska presoja vplivov na okolje. Države članice omejijo uporabo tega pododstavka na območjih Natura 2000 in drugih območjih nacionalnih varstvenih shem ter območjih varstva kulturne ali zgodovinske dediščine. Določijo lahko obveznost obveščanja o namestitvi novih projektov za shranjevanje.

3. Države članice zagotovijo, da postopki izdaje dovoljenj, vključno z dovoljenji za priključitev na omrežje in po potrebi okoljskimi presojami, za samostojno skladišče energije, razen skladišča vodika, s skupno nameščeno močjo nad 100 kW ne trajajo dlje od šestih mesecev.

Države članice lahko, kadar je ustrezno utemeljeno na podlagi izrednih okoliščin, tudi kadar so zaradi njih potrebna daljša obdobja za presojo na podlagi veljavnega okoljskega prava Unije, ta rok podaljšajo za največ šest mesecev. O izrednih okoliščinah, zaradi katerih je takšno podaljšanje upravičeno, nedvoumno obvestijo razvijalca projekta.

V primeru skladiščenja energije, proizvedene v črpalni hidroelektrarni, postopek izdaje dovoljenj ne traja dlje od treh let. Države članice lahko, kadar je ustrezno utemeljeno na podlagi izrednih okoliščin, tudi kadar so zaradi njih potrebna daljša obdobja za presojo na podlagi veljavnega okoljskega prava Unije, ta rok podaljšajo. O izrednih okoliščinah, zaradi katerih je takšno podaljšanje upravičeno, nedvoumno obvestijo razvijalca projekta.

4. Razen če sovпада z drugimi upravnimi fazami postopka izdaje dovoljenj, trajanje postopka izdaje dovoljenj, ki ga ureja ta člen, ne vključuje:

- (a) časa, v katerem se projekti samostojnega skladišča energije gradijo ali nadomeščajo z novo zmogljivostjo;
- (b) časa za upravne faze, potrebne za velike nadgradnje omrežja zaradi zagotavljanja stabilnosti, zanesljivosti in varnosti omrežja;
- (c) časa za vse sodne pritožbe in pravna sredstva, druge postopke pred sodiščem ter mehanizme za alternativno reševanje sporov, vključno s pritožbenimi postopki ter nesodnimi pritožbami in pravnimi sredstvi.

Postopek izdaje dovoljenj za polnilne postaje

1. Postopek izdaje dovoljenj za polnilne postaje zajema vsa ustrezna upravna dovoljenja za izgradnjo polnilnih postaj, nadomestitev stare zmogljivosti z novo pri njih in njihovo obratovanje, vključno z dovoljenji za priključitev na omrežje ter po potrebi okoljskimi presojami in okoljskimi dovoljenji. Postopek izdaje dovoljenj zajema vse upravne faze od potrditve popolnosti vloge za dovoljenja do uradnega obvestila o končni odločitvi o rezultatu postopka izdaje dovoljenj s strani ustreznega pristojnega organa ali organov. Pristojni organ v 45 dneh od prejema vloge za dovoljenje potrdi popolnost vloge ali, če vložnik ni poslal vseh zahtevanih informacij za obdelavo vloge, vložnika pozove, naj brez nepotrebnega odlašanja predloži popolno vlogo. Za datum začetka postopka izdaje dovoljenj se šteje datum, ko pristojni organ potrdi popolnost vloge.
2. Države članice za namestitev polnilnih postaj s skupno nameščeno močjo največ 100 kW ne zahtevajo nobenih upravnih dovoljenj, vključno z okoljskimi vidiki, razen dovoljenj za priključitev na omrežje. Namestitev navedenih polnilnih postaj je z odstopanjem od člena 2(1) Direktive 2011/92/EU izvzeta iz zahteve, če je ustrezno, na podlagi člena 2(1) navedene direktive z namenom izvedbe namenske presoje vplivov na okolje. Države članice omejijo uporabo tega pododstavka na območjih Natura 2000 in drugih območjih nacionalnih varstvenih shem ter območjih varstva kulturne ali zgodovinske dediščine. Določijo lahko obveznost obveščanja o namestitvi novih projektov polnilnih postaj.

3. Države članice zagotovijo, da postopki izdaje dovoljenj, vključno z dovoljenji za priključitev na omrežje in po potrebi okoljskimi presojami, ne trajajo dlje od šestih mesecev za polnilne postaje s skupno nameščeno močjo nad 100 kW. Kadar je ustrezno utemeljeno na podlagi izrednih okoliščin, tudi kadar so zaradi njih potrebna daljša obdobja za presojo na podlagi veljavnega okoljskega prava Unije, lahko to obdobje podaljšajo za največ šest mesecev. O izrednih okoliščinah, zaradi katerih je takšno podaljšanje upravičeno, nedvoumno obvestijo razvijalca projekta.
4. Razen če sovpada z drugimi upravnimi fazami postopka izdaje dovoljenj, trajanje postopka izdaje dovoljenj, ki ga ureja ta člen, ne vključuje:
 - (a) časa, v katerem se projekti samostojnih polnilnih postaj gradijo ali nadomeščajo z novo zmogljivostjo;
 - (b) časa za upravne faze, potrebne za velike nadgradnje omrežja zaradi zagotavljanja stabilnosti, zanesljivosti in varnosti omrežja;
 - (c) časa za vse sodne pritožbe in pravna sredstva, druge postopke pred sodiščem ter mehanizmi za alternativno reševanje sporov, vključno s pritožbenimi postopki ter nesodnimi pritožbami in pravnimi sredstvi.

Postopek izdaje dovoljenj za hibridizacijo obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov

1. Kadar je treba za hibridizacijo obrata za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov opraviti postopek pregleda na podlagi člena 16a(4) ali ugotoviti, ali je za projekt potrebna presoja vplivov na okolje ali presoja vplivov na okolje na podlagi člena 4 Direktive 2011/92/EU, se tak postopek pregleda, ugotovitev ali presoja vplivov na okolje omeji na morebiten vpliv, ki izhaja iz dodatka v primerjavi s prvotnim projektom.
 2. Kadar države članice v mejah, ki jih dovoljuje nacionalni ustavni red, in brez poseganja v izključne pristojnosti avtonomnih regionalnih in lokalnih organov na področju rabe zemljišč in prostorskega načrtovanja spremenijo status zemljišča, na katerem je postavljen obrat za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, zagotovijo, da je mogoča hibridizacija tega obrata.“;
- (10) člen 17 se nadomesti z naslednjim:

Postopki za priključitev na omrežje

1. Države članice zagotovijo, da postopki za priključitev na omrežje ne presegajo:
 - (a) šest mesecev za opremo za proizvodnjo sončne energije in objekte za shranjevanje energije na isti lokaciji iz člena 16d(1) in (2), samostojna skladišča energije iz člena 16h(2), polnilne postaje iz člena 16i(2) ter nadomestitev stare zmogljivosti z novo pri obstoječih obratih za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov ali njihovo hibridizacijo iz členov 16c in 16j, razen če obstajajo upravičeni varnostni pomisleki ali če so sestavni deli sistema tehnično nezdržljivi ali če je zaradi obsega povečanja zmogljivosti potrebnega več časa za izvedbo presoje.
2. Operater sistema v rokih iz člena 16a(1), člena 16b(1) in odstavka 1 tega člena izbere enega od naslednjih ukrepov:
 - (a) kadar je na voljo zadostna zmogljivost in zahtevana priključitev ne vpliva na stabilnost, zanesljivost in varnost omrežja, sprejme zahtevano priključitev na omrežje in odobri priključitev;
 - (b) kadar zmogljivost omrežja ni zadostna, predlaga, kadar je to tehnično izvedljivo, sporazum o prožni priključitvi v skladu s členom 6a Direktive (EU) 2019/944.

3. Kadar nosilec projekta zavrne predlog sporazuma iz odstavka 2, točka (b), operater sistema iz utemeljenih varnostnih razlogov ali zaradi tehnične nezdružljivosti sestavnih delov sistema, če je to ustrezno, predlaga alternativno točko za priključitev na omrežje, alternativni začasni datum za priključitev na omrežje ali, če to ni mogoče, zavrne zahtevo za priključitev.“

Člen 2

Spremembe Direktive (EU) 2019/944

Direktiva (EU) 2019/944 se spremeni:

(1) člen 8 se nadomesti z naslednjim:

”

Člen 8

Postopek izdaje dovoljenj

1. Kadar je za izgradnjo ali obratovanje infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema za električno energijo ali pripadajoče opreme ali za izgradnjo novih proizvodnih zmogljivosti potrebno dovoljenje, kot je licenca, energetska dovoljenje, koncesija, soglasje ali odobritev, država članica ali pristojni organ, ki ga ta imenuje, takšno dovoljenje izda v skladu z odstavki 2 do 14. Države članice ali pristojni organ, ki ga te imenujejo, lahko na isti podlagi izdajo dovoljenja za dobavo električne energije in za trgovce na debelo.
2. Države članice, ki izvajajo sistem dovoljenj:
 - (a) določijo objektivna in nediskriminatorna merila ter pregledne postopke, ki jih mora izpolnjevati vsako podjetje, ki želi pridobiti dovoljenje za izgradnjo in/ali obratovanje novih proizvodnih zmogljivosti ter infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema;

- (b) objavijo merila in postopke za izdajo dovoljenj;
- (c) zagotovijo, da se pri postopkih izdaje dovoljenj za take proizvodne zmogljivosti, infrastrukturo ali pripadajočo opremo upošteva pomen projekta za notranje trge električne energije in energije iz obnovljivih virov, kadar je to ustrezno;
- (d) zagotovijo, da se pri postopkih izdaje dovoljenj upošteva potreba ali odsotnost potrebe po izvedbi presoj v skladu z Direktivo Sveta 92/43/EGS²⁰ ter direktivami 2000/60/ES²¹, 2001/42/ES²², 2009/147/ES²³ in Direktivo 2011/92/EU²⁴;
- (e) zagotovijo, da obstajajo posebni poenostavljeni in racionalizirani postopki izdaje dovoljenj za majhno infrastrukturo sistema za decentralizirano in/ali porazdeljeno proizvodnjo energije in njeno distribucijo, pri katerih sta upoštevana njena omejena velikost in morebitni vpliv;
- (f) zagotovijo, da regulativni organi ali drugi pristojni nacionalni organi, vključno z organi za načrtovanje, ki lahko priporočijo spremembe, pripravijo in revidirajo smernice za te posebne postopke izdaje dovoljenj;

²⁰ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst ([UL L 206, 22.7.1992, str. 7](#) , ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

²¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike ([UL L 327, 22.12.2000, str. 1](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj>).

²² Direktiva 2001/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. junija 2001 o presoji vplivov nekaterih načrtov in programov na okolje ([UL L 197, 21.7.2001, str. 30](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).

²³ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic ([UL L 20, 26.1.2010, str. 7](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>).

²⁴ Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje ([UL L 26, 28.1.2012, str. 1](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>).

- (g) zagotovijo, da so vse odločitve dostopne javnosti;
- (h) zagotovijo, da so vložniki obveščeni o razlogih zavrnitve vloge za izdajo dovoljenja, da so ti razlogi objektivni, nediskriminatorni in ustrezno utemeljeni ter da so vložnikom na voljo pritožbeni postopki;
- (i) zagotovijo, da imajo pristojni nacionalni organi ustrezne tehnične, finančne in človeške vire za sprejetje odločitve o dovoljenju v veljavnih rokih.

3. Kadar države članice uvedejo sistem dovoljenj za infrastrukturo prenosnega ali distribucijskega sistema za električno energijo,

poleg tega:

- (a) zagotovijo skladnost sistema dovoljenj za infrastrukturo prenosnega in distribucijskega sistema z načrtom za razvoj distribucijskega omrežja in desetletnim načrtom za razvoj prenosnega omrežja, sprejetima na podlagi člena 32 oziroma 51;
- (b) zagotovijo, da postopki izdaje dovoljenj, vključno z vsemi ustreznimi postopki pristojnih organov, ne trajajo dlje kot dve leti, razen kadar je to ustrezno utemeljeno, pri čemer se lahko podaljšajo za največ 30 mesecev;
- (c) zagotovijo, da se odobritev infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema šteje za bistveno za vključevanje obnovljivih virov energije, pa tudi za doseganje podnebnih in energetskih ciljev ter cilja podnebne nevtralnosti.

Države članice lahko predvidijo, da se v primeru, da pristojni nacionalni organi ali subjekti v roku iz točke (b) ne predložijo odgovora, posamezne vmesne upravne faze štejejo za odobrene, z izjemo okoljskih odločitev, ki morajo biti izrecne, razen če je taka možnost določena v njihovem pravnem sistemu.

Vse odločitve morajo biti javno dostopne v skladu z veljavnim pravom.

4. Države članice vzpostavijo ali imenujejo eno ali več kontaktnih točk za operaterje prenosnih ali distribucijskih sistemov. Te kontaktne točke na zahtevo vlagatelja slednjemu brezplačno pomagajo pri celotnem postopku za izdajo energetske dovoljenja za dejavnosti iz odstavka 1, dokler pristojni organi na koncu postopka ne izdajo zadevnih dovoljenj. Od vložnika se ne zahteva, da v celotnem postopku stopi v stik z več kot eno kontaktno točko.

Kontaktne točke so lahko iste kot pristojni nacionalni organi iz člena 8 Uredbe (EU) 2022/869 ali kontaktne točke iz člena 16 Direktive (EU) 2018/2001.

5. Kadar države članice izvajajo sistem dovoljenj za infrastrukturo prenosnega ali distribucijskega sistema za električno energijo, zagotovijo, da pristojni nacionalni organi v sodelovanju z drugimi ustreznimi organi v primeru, da v vlogah manjkajo študije, poročila in dokumentacija, potrebni za postopek, od nosilca projekta zahtevajo potrebno gradivo, pri čemer navedejo njihov obseg in raven podrobnosti pozneje, in sicer v treh mesecih od vložitve vloge. Pristojni nacionalni organ ob obvestitvi nosilca projekta potrdi, ali se domneve iz odstavka 10 uporabljajo za projekt. Po zahtevi za dodatno gradivo niti pristojni organ niti kateri koli drug ustrezeni organ ne zahteva dodatnih informacij, študij, poročil ali ocen, razen v primerih, ko je prišlo do pomembne spremembe projekta ali njegove okolice, zaradi katere prvotna merila, na katerih so temeljile ugotovitve, niso več ustrezna, ali kadar bi bilo sicer na podlagi razpoložljivih informacij nemogoče izdati pozitivno odločitev. V takih primerih pristojni nacionalni organ nosilcu projekta predloži utemeljeno obrazložitev zahteve za dodatne informacije.

6. Rok, določen v odstavku 3 tega člena, se uporablja brez poseganja v obveznosti, ki izhajajo iz veljavnega okoljskega in energetskega prava Unije, vključno z Direktivo (EU) 2018/2001, v sodne pritožbe, pravna sredstva in druge postopke pred sodiščem ter v mehanizme za alternativno reševanje sporov, vključno s pritožbenimi postopki, zunajsodnimi pritožbami in pravnimi sredstvi, pri čemer se lahko podaljša za čas trajanja takih postopkov.
7. Ta člen se uporablja brez poseganja v člene 7 do 10 Uredbe (EU) 2022/869, člen 15 in člene 15b do 17 Direktive (EU) 2018/2001.
8. Dokler ni dosežena podnebna nevtrálnost, države članice zagotovijo, da se v okviru postopkov za izdajo dovoljenj iz odstavka 1 – ko se v posameznih primerih tehtajo pravni interesi za namene člena 6(4) in člena 16(1), točka (c), Direktive 92/43/EGS, člena 4(7) Direktive 2000/60/ES in člena 9(1), točka (a), Direktive 2009/147/ES – domneva, da so načrtovanje, izgradnja in obratovanje infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema v prevladujočem javnem interesu ter služijo javnemu zdravju in varnosti.

Dokler ni dosežena podnebna nevtrálnost, države članice zagotovijo, da se v okviru postopkov za izdajo dovoljenj domneva, da so načrtovanje, izgradnja in obratovanje infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema v prevladujočem javnem interesu ter imajo zato prednost pri tehtanju pravnih interesov, ki niso navedeni v tem odstavku. Na podlagi pravnih meril za zagotovitev usklajenega izvajanja lahko izključijo uporabo te domneve za namene varstva kulturne dediščine.

9. Dokler ni dosežena podnebna nevtralnost, države članice z odstopanjem od člena 2(1) ter člena 4(1) in (2) Direktive 2011/92/EU ter Priloge I, točka 20, in Priloge II, točka 3(b), k navedeni direktivi ter z odstopanjem od člena 6(3) Direktive 92/43/EGS zagotovijo, da lahko pristojni organ v utemeljenih okoliščinah, vključno s potrebo po pospešitvi uvajanja infrastrukture elektroenergetskega sistema za doseganje ciljev glede podnebne nevtralnosti in energije iz obnovljivih virov, izvzame obnovo in posodobitev obstoječe infrastrukture prenosnega in distribucijskega sistema ali nadomestitev stare zmogljivosti z novo pri njej, če to ne zahteva večjega obsega dodatnega prostora in je v skladu z veljavnimi ukrepi za ublažitev vplivov na okolje, določenimi za prvotni obrat, iz:
- (a) presoje vplivov na okolje na podlagi člena 2(1) in člena 4(2) Direktive 2011/92/EU;
 - (b) presoje njihovih posledic za območja Natura 2000 na podlagi člena 6(3) Direktive 92/43/EGS;
 - (c) ocene njihovih posledic za varstvo vrst na podlagi člena 12(1) Direktive 92/43/EGS in člena 5 Direktive 2009/147/ES;
 - (d) pregleda na podlagi člena 5 Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta.

Te izjeme se v skladu s členom 7 Direktive 2011/92/EU ne uporabljajo za obnovo in posodobitev obstoječe infrastrukture prenosnega in distribucijskega sistema ali za nadomestitev stare zmogljivosti z novo pri njej ter za izgradnjo nove infrastrukture distribucijskega sistema ali pripadajoče opreme, ki bo verjetno znatno vplivala na okolje v drugi državi članici.

Države članice omejujejo uporabo tega odstavka na območjih Natura 2000 in drugih območjih nacionalnih varstvenih shem ter območjih varstva kulturne ali zgodovinske dediščine.

10. Države članice lahko v utemeljenih okoliščinah izjeme iz odstavka 9 uporabijo tudi za izgradnjo nove distribucijske infrastrukture ali pripadajoče opreme, če je bil za zadevni projekt izveden pregled v skladu s členom 4(2) Direktive 2011/92/ES, pri čemer je pristojni nacionalni organ ugotovil, da projekt verjetno ne bo imel znatnega vpliva na okolje, zlasti glede na posebnosti območja, na katerem se projekt izvaja, kot so mestna in gosto pozidana območja.

Te izjeme se v skladu s členom 7 Direktive 2011/92/EU ne uporabljajo za izgradnjo nove distribucijske infrastrukture ali pripadajoče opreme, ki bo verjetno znatno vplivala na okolje v drugi državi članici.

Kadar je pri pregledu iz prvega pododstavka ugotovljen verjeten pomemben vpliv na okolje, pristojni organ nosilca projekta v 45 dneh od vložitve vloge obvesti, da je potrebna presoja iz točk (a), (b) in (c) odstavka 9.

Države članice omejujejo uporabo tega odstavka na območjih Natura 2000 in drugih območjih nacionalnih varstvenih shem ter območjih varstva kulturne ali zgodovinske dediščine.

11. Šteje se, da načrtovanje, izgradnja in obratovanje infrastrukture prenosnega in distribucijskega sistema prispevajo k dolgoročnemu zmanjšanju emisij dušika in zanje ni potrebna ocena emisij dušika v okviru presoje, ki se lahko izvede zaradi skladnosti s členom 6 Direktive Sveta 92/43/EGS.
12. Presoja vplivov na okolje v skladu z Direktivo 2011/92/EU in po potrebi ustrezna presoja v skladu z Direktivo 92/43/EGS za projekt razširitve, obnove in posodobitve obstoječe infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema ali nadomestitve stare zmogljivosti z novo pri njej sta omejeni na oceno morebitnega vpliva sprememb ali razširitev v primerjavi s prvotno infrastrukturo prenosnega ali distribucijskega sistema.
- 12a. Države članice lahko novo infrastrukturo prenosnega ali distribucijskega sistema za električno energijo izvamejo iz obveznosti, ki izhajajo iz uporabe člena 4(1) Direktive 2000/60/ES, razen kolikor je to potrebno za varstvo vode, ki se uporablja za proizvodnjo pitne ali mineralne vode, in v zvezi z:
 - a) vodnimi telesi na posebnih varstvenih območjih v skladu s členom 7(3) Direktive 2000/60/ES,
 - b) vodnimi telesi na območjih, določenih za vodo, ki se uporablja za prehrano ljudi v skladu s členom 8 Direktive (EU) 2020/2184,
 - c) vodnimi telesi za pridobivanje naravnih mineralnih vod v skladu z Direktivo 2009/54/ES.

- 12b. Za člen 12 Direktive (EU) 2025/2360 se lahko šteje, da ne nalaga nobenih obveznosti za infrastrukturo prenosnega ali distribucijskega sistema.
- 12c. Za člena 1 in 5 Direktive 2008/56/ES se šteje, da ne nalagata nobene presoje za posamezne projekte v zvezi s postopki za izdajo dovoljenj za infrastrukturo prenosnega ali distribucijskega sistema ali odobalna vetrna polja; ta določba ne posega v pravico držav članic, da uvedejo ali ohranijo strožje zahteve.
13. Države članice lahko vzpostavijo digitalni portal ali povezane portale za upravljanje vlog v smislu odstavka 1, povezanih postopkov, tekočih odločitev in odločb, ki se izdajo v lahko dostopni obliki.

Tak portal ali portali lahko omogočajo dostop do ustreznih okoljskih in geoloških podatkov in odločitev, ki so na voljo na enotnem digitalnem geografskem informacijskem, na sistemu temelječem portalu iz člena 10(3) Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta.“;

- (2) vstavi se naslednji člen 8a:

„Člen 8a

Neobstoj alternativnih ali zadovoljivih rešitev in izvajanje izravnalnih ukrepov

14. Pri presoji, ali za projekte infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema in pripadajočo opremo obstajajo zadovoljive alternativne rešitve za namene člena 6(4) in člena 16(1) Direktive 92/43/EGS, člena 4(7), točka (d), Direktive 2000/60/ES in člena 9(1) Direktive 2009/147/ES, se pogoj odsotnosti zadovoljivih alternativnih rešitev šteje za izpolnjenega, če ni zadovoljivih alternativnih rešitev, ki bi omogočale doseganje istega cilja kot zadevni projekt glede razvoja enake zmogljivosti z enako tehnologijo v enakem ali podobnem časovnem okviru in brez bistveno višjih stroškov.
15. Države članice lahko pri izvajanju izravnalnih ukrepov, vključno z ukrepi denarnih nadomestil, kadar so ti dovoljeni po nacionalnem pravu, za projekte infrastrukture prenosnega ali distribucijskega sistema in pripadajočo opremo za namene člena 6(4) Direktive 92/43/EGS, kadar je mogoče razumno dokazati, da načrt ali projekt ne bi nepopravljivo vplival na ekološke procese, ki so bistveni za ohranjanje strukture in funkcij območja, ter ogrozil celovite usklajenosti omrežja Natura 2000 pred uvedbo izravnalnih ukrepov, dovolijo, da se taki izravnalni ukrepi izvajajo vzporedno z izvajanjem projekta. Dovolijo lahko, da se ti izravnalni ukrepi sčasoma prilagodijo v skladu s previdnostnim načelom, odvisno od tega, ali se pričakuje, da se bodo znatni negativni učinki pojavili v kratkoročnem, srednjeročnem ali dolgoročnem obdobju.“;

(3) v členu 38 se doda naslednji odstavek:

„5. Država članica ali, kadar je tako določeno, regulativni organ lahko ne glede na odstavek 2 odloči, da se operater majhnega zaprtega distribucijskega sistema, ki več kot 90 % električne energije distribuira lastniku ali operaterju sistema in povezanim podjetjem, hkrati pa dobavlja električno energijo še manj kot 20 odjemalcem, ali operater stanovanjskih sistemov, ki distribuirajo električno energijo manj kot 100 gospodinjstvom, ne šteje za operaterja distribucijskega sistema na podlagi te direktive. Države članice zagotovijo, da se pravice odjemalcev na podlagi člena 4, povezane pravice v zvezi z dostopom do omrežne infrastrukture na podlagi člena 6, kot so preglednost, sorazmernost in nediskriminacija, pravice odjemalcev v skladu s poglavjem III, vključno s členom 21, kolikor so oskrbovana gospodinjstva, in obveznosti v skladu s členom 31(1) in (2), členom 33(1), členom 37 in členom 5 Uredbe (EU) 2019/943 ohranijo. Izjeme ne smejo povzročiti nesorazmerne preusmeritve stroškov omrežja na odjemalce omrežij, za katere izjeme ne veljajo, ali negativnih učinkov na varnost omrežja ali razvoj prožnosti. O delovanju v skladu z izjemo na podlagi tega odstavka je treba uradno obvestiti regulativne organe, ki spremljajo in po potrebi izvršujejo pravice in obveznosti na podlagi tega odstavka.“;

v členu 2 se doda opredelitev pojma:

- (29a) „stanovanjski sistem“ pomeni sistem, ki distribuira lokalno proizvedeno električno energijo eni ali več stavbam na omejenem območju, ki se pretežno uporablja za stanovanjske namene.“;
- (3) vstavi se naslednji člen 40a:

„Člen 40a

Razvoj omrežja in pristojnosti glede odločitev za naložbe

1. Vsi operaterji prenosnih sistemov najmanj vsaki dve leti po posvetovanju z vsemi ustreznimi deležniki regulativnemu organu ali drugemu organu, če je država članica v ta namen imenovala drug pristojni organ, predložijo desetletni načrt za razvoj omrežja, ki v skladu z odstavkom 2, točka (c), temelji na obstoječi in predvideni oskrbi in povpraševanju. Ta načrt za razvoj omrežja vsebuje učinkovite ukrepe za zagotovitev zadostnosti sistema in zanesljivosti oskrbe. Operater prenosnega sistema desetletni načrt za razvoj omrežja objavi na svojem spletnem mestu.

Države članice si prizadevajo zagotoviti usklajene faze pri načrtovanju zadevnih desetletnih načrtov za razvoj omrežja zemeljskega plina, vodika in električne energije.

2. Desetletni načrt za razvoj omrežja zlasti:

- (a) navaja – za udeležence na trgu – glavno infrastrukturo za prenos, ki jo je treba v naslednjih desetih in naslednjih petnajstih letih zgraditi ali nadgraditi, ob upoštevanju potenciala predhodnih naložb za zadovoljitev prihodnjih potreb sistema;
- (b) obravnava uporabo virov za zagotavljanje prožnosti brez fosilnih goriv na podlagi Uredbe (EU) 2019/943, nežičnih rešitev na podlagi Uredbe (EU) [*uredba o vseevropski energetski infrastrukturi, kot je predlagana v COM(2025)xxxx*] in drugih alternativnih rešitev za širitev sistema;
- (c) temelji na skupnem scenariju, pripravljenem vsaki dve leti na podlagi člena 55 Direktive (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta²⁵, ki je usklajen z osrednjim scenarijem, razvitim v skladu s členom 11 Uredbe (EU) [*uredba o vseevropski energetski infrastrukturi, kot je predlagana v COM(2025)xxxx*]; Za bolj informirane naložbene odločitve se lahko upoštevajo tudi analize občutljivosti, razvite v skladu s členom 11 Uredbe (EU) [*uredba o vseevropski energetski infrastrukturi, kot je predlagana v COM(2025)xxxx*], in dodatni scenariji ali občutljivosti;

²⁵ Direktiva (EU) 2024/1788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o skupnih pravilih notranjega trga obnovljivega plina, zemeljskega plina in vodika, spremembi Direktive (EU) 2023/1791 in razveljavitvi Direktive 2009/73/ES ([UL L, 2024/1788, 15.7.2024](#), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj>).

- (d) je v skladu s celovitim nacionalnim energetske in podnebnim načrtom in njegovimi posodobitvami, upošteva stanje v celovitih nacionalnih energetske in podnebnih načrtih, predloženih v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999, je usklajen s cilji iz Direktive (EU) 2018/2001, upošteva načelo „energetska učinkovitost na prvem mestu“ v skladu s členom 27 Direktive (EU) 2023/1791 in podpira cilj podnebne nevtralnosti iz člena 2(1) in člena 4(1) Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta²⁶;
 - (e) vsebuje že sprejete naložbe in opredeljuje nove naložbe, ki jih je treba v naslednjih treh letih izvesti;
 - (f) določa časovni okvir za vse naložbene projekte.
3. Novim infrastrukturnim projektom se priloži pojasnilo, kako so bili upoštevani nežične rešitve, viri za zagotavljanje prožnosti brez fosilnih goriv ali druge alternativne rešitve za širitev sistema.
4. Operater prenosnega sistema pri pripravi desetletnega načrta za razvoj omrežja kot alternativno rešitev za širitev sistema v celoti upošteva možnosti za uporabo prilagajanja odjema, skladišč energije ali drugih virov, pa tudi pričakovano porabo in trgovanje z drugimi državami ter naložbene načrte za omrežja, ki pokrivajo celotno Unijo, in za regionalna omrežja.

²⁶ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

5. Regulativni organ ali drug organ, če je država članica v ta namen imenovala drug pristojni organ, zagotovi javno in pregledno posvetovanje z vsemi obstoječimi ali potencialnimi uporabniki sistema o desetletnem načrtu za razvoj omrežja. Od oseb ali podjetij, ki trdijo, da so potencialni uporabniki sistema, se lahko zahteva, da take trditve utemeljijo. Regulativni organ ali drug organ, če je država članica v ta namen imenovala drug pristojni organ, objavi rezultate posvetovanja in zlasti možne potrebe po naložbah.
6. Regulativni organ ali drug organ, če je država članica v ta namen imenovala drug pristojni organ, desetletni načrt za razvoj omrežja odobri ali zahteva njegovo spremembo in preuči, ali zadevni načrt zajema vse potrebe po naložbah, ki so bile ugotovljene med posvetovanjem, in ali je v skladu z nezavezujočim desetletnim načrtom za razvoj omrežja v Uniji (desetletnim razvojnim načrtom omrežja za celotno Unijo) iz člena 30(1), točka (b), Uredbe (EU) 2019/943. Če obstajajo kakršni koli dvomi glede skladnosti z načrtom za razvoj omrežja v Uniji, se regulativni organ o tem posvetuje z ACER. Regulativni organ ali drug organ, če je država članica v ta namen imenovala drug pristojni organ, lahko od operaterja prenosnega sistema zahteva, da spremeni svoj desetletni načrt za razvoj omrežja.
- Pristojni nacionalni organi preučijo skladnost desetletnega načrta za razvoj omrežja z nacionalnimi energetske in podnebne načrti, predloženimi v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999.
7. Regulativni organ ali drug organ, če je država članica v ta namen imenovala drug pristojni organ, spremlja in ocenjuje izvajanje desetletnega načrta za razvoj omrežja.

8. Kadar neodvisni operater sistema ali neodvisni operater prenosnega sistema iz razlogov, ki niso nujni razlogi zunaj njegovega nadzora, ne izvede naložbe, ki bi jo bilo treba v skladu z desetletnim načrtom za razvoj omrežja izvesti v naslednjih treh letih, države članice zagotovijo, da regulativni organ izvede vsaj enega od naslednjih ukrepov in tako zagotovi, da se zadevna naložba izvede, če je taka naložba še vedno pomembna na podlagi najnovejšega desetletnega načrta za razvoj omrežja:
- (a) od operaterja prenosnega sistema zahteva, da izvede zadevno naložbo;
 - (b) organizira razpisni postopek, ki je odprt za vse vlagatelje za navedene naložbe, ali
 - (c) od operaterja prenosnega sistema zahteva, da sprejme povečanje kapitala za financiranje potrebnih naložb ter neodvisnim vlagateljem omogoči, da sodelujejo pri kapitalu.
9. Kadar regulativni organ uporabi svoja pooblastila iz odstavka 8, točka (b), lahko od operaterja prenosnega sistema zahteva, da sprejme enega ali več od naslednjih pogojev:
- (a) financiranje s strani katere koli tretje osebe;
 - (b) izgradnja s strani katere koli tretje osebe;
 - (c) da sam zgradi zadevna nova sredstva;
 - (d) da sam upravlja zadevna nova sredstva.

Operater prenosnega sistema vlagateljem zagotovi vse informacije, ki so potrebne za izvedbo naložbe, nova sredstva poveže s prenosnim sistemom in si na splošno v največji možni meri prizadeva, da olajša izvajanje naložbenega projekta.

Zadevne finančne dogovore odobri regulativni organ.

10. Kadar regulativni organ uporabi svoja pooblastila iz odstavka 8, stroške navedenih naložb krijejo zadevni predpisi o tarifi.“;
- (4) člen 51 se črta.

Člen 3

Spremembe Direktive (EU) 2024/1788

Direktiva (EU) 2024/1788 se spremeni:

- (1) člen 8 se spremeni:
- (a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:
- „1. Kadar je za izgradnjo ali obratovanje obratov za zemeljski plin, obratov za proizvodnjo vodika in infrastrukture vodikovega sistema potrebno dovoljenje, kot je licenca, energetska dovoljenje, koncesija, soglasje ali odobritev, države članice ali pristojni organ, ki ga te imenujejo, izdajo dovoljenje za izgradnjo ali obratovanje takih obratov, infrastrukture, plinovodov ali z njimi povezane opreme na svojem ozemlju v skladu z odstavki 2 do 11 in odstavkom 16. Države članice ali pristojni organ, ki ga te imenujejo, lahko na isti podlagi izdajo tudi dovoljenja za dobavo zemeljskega plina in vodika ter za veleprodajne odjemalce.“;
- (b) vstavijo se naslednji odstavki 5a do 5d:

„5a. Kadar v vlogah manjkajo študije, poročila ali dokumentacija, potrebni za postopek, države članice zagotovijo, da pristojni nacionalni organi v sodelovanju z drugimi ustreznimi organi od nosilca projekta zahtevajo potrebno gradivo, pri čemer navedejo njegov obseg in raven podrobnosti, in sicer v treh mesecih od predložitve vloge.

Po zahtevi za dodatno gradivo niti pristojni organ niti kateri koli drug ustrezeni zadevni organ ne zahteva dodatnih informacij, študij, poročil ali ocen, razen v primerih, ko je prišlo do pomembne spremembe projekta ali njegove okolice, zaradi katere prvotna merila, na katerih so temeljile ugotovitve, niso več ustrezna, kadar bi bilo sicer na podlagi razpoložljivih informacij nemogoče izdati pozitivno odločitev ali kadar obstajajo varnostni pomisleki, ki zahtevajo dodatne informacije. V takih primerih pristojni nacionalni organ nosilcu projekta predloži utemeljeno obrazložitev zahteve za dodatne informacije.

5b. Države članice zagotovijo, da imajo pristojni nacionalni organi ustrezne tehnične, finančne in človeške vire za sprejetje odločitve o dovoljenju v roku iz odstavka 5.

5c. Države članice lahko v postopku izdaje dovoljenj iz odstavka 1 za obrate za proizvodnjo vodika in infrastrukturo vodikovega sistema predvidijo, da se v primeru, da ustrezni pristojni nacionalni organi v roku iz odstavka 5 ne predložijo odgovora, posamezne vmesne upravne faze štejejo za odobrene, z izjemo okoljskih odločitev, ki morajo biti izrecne, razen če je taka možnost določena v njihovih pravnih sistemih.

5d. Vse odločitve morajo biti javno dostopne v skladu z veljavnim pravom.“;

(ba) v odstavku 6 se doda naslednji odstavek:

„6a. Šteje se, da načrtovanje, izgradnja in obratovanje infrastrukture prenosnega in distribucijskega vodikovega sistema prispevajo k dolgoročnemu zmanjšanju emisij dušika in zanje ni potrebna ocena emisij dušika v okviru presoje, ki se lahko izvede zaradi skladnosti s členom 6 Direktive Sveta 92/43/EGS.“;

(c) v odstavku 8 se doda naslednji pododstavek:

„Kontaktne točke so lahko iste kot pristojni nacionalni organi iz člena 8 Uredbe (EU) 2022/869 ali kontaktne točke, opredeljene v členu 16 Direktive (EU) 2018/2001.“;

(d) doda se naslednji odstavek 16:

- „16. Države članice lahko vzpostavijo digitalni portal ali povezane portale za upravljanje vlog v smislu odstavka 1, povezanih postopkov, tekočih odločitev in odločb, ki se izdajo v lahko dostopni obliki. Tak portal ali portali lahko omogočajo dostop do ustreznih okoljskih in geoloških podatkov in odločitev, ki so na voljo na enotnem digitalnem geografskem informacijskem, na sistemu temelječem portalu iz člena 10(3) Uredbe [xxxxx] Evropskega parlamenta in Sveta.“.

Člen 4

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, najpozneje do dve leti po njenem sprejetju. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 5

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v Uradnem listu Evropske unije.

Člen 6

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

*Za Evropski parlament
predsednica*

*Za Svet
predsednik/predsednica*